

XX Amžius išspausdino straipsnį iš prancūzų žurnalo "Gringoire", kuriame faktais įrodo, kad tikrasis Ispanijos civilio karo kaltininkas yra Kominternas. Pasak to žurnalo,

planas įvesti Ispanijoje sovietinę santvarką buvo nustatytas VII-me Kominternos kongrese, kuriame dalyvavo žymiausi ispanų komunistai: Dolores Ibarruri, kuri yra žinoma "Passionaria" slapivardžiu; toliau, Jose Diaz, Garcia Valdez ir ispanų komunistų partijos propagandos vedėjas Martinez.

Laimėjus Ispanijoje liaudies frontui, specialiam Kominternos posėdy vasario 27 d. buvo priimta rezoliucija, kurioje numatyta priversti atsistatydinti prezidentą Zamorą,

imtis represinių priemonių prieš karininkus, konfiskuoti žemes, nacionalizuoti bankus ir kasyklas, užrūdinėti ir griauti bažnyčias bei vienuolynus. Toliau, rezoliucijoje numatyta sudaryti savistovią sovietinę Maroko respubliką. Kituose rezoliucijos punktuose kalbama apie buržuazijos sunaikinimą, masinio teroro įvedimą, rinkluotos darbininkų milicijos suorganizavimą,

proletariato diktatūros įvedimą ir, pagaliau, kovą su "fašistine Portugalija",

kurios tikslas — įsteigti Iberijos sovietų sąjungą.

Nuo šių metų birželio mėnesio Kominternos skyrius Paryžiuje pradėjo nepaprastai energingai veikti. Du Kominternos agentai finansininkai atvyko į Madridą ir

iteikė komunistų veikėjui Jose Diazui 1.250.000 pezetų. Be finansinės paramos ispanų komunistams buvo nuolat tiekiami ir ginklai,

kuriuos į Ispaniją daugiausia gabendavo iš Antverpeno. Tam reikalui Marsely, Havre ir Bordeaux buvo atidaryti specialūs Kominternos Antverpeno biuro skyriai.

PRASIDĖJO EKSPORTAS I VOKIETIJĄ

Rugpjūčio 19 d. Klaipėdoje, ties "Lietuvos Eksporto" bendrove sustojo atplaukęs vokiečių laivas "Vineta". I jį buvo kraunama kiaušiniai ir sviestas išvežimui į Vokietiją.

VAŽIUOKITE

LIETUVON
Per

DARBININKO
LAIVAKORCIŲ

AGENTURĄ

GREITAS
PATARAVIMAS
GERIAUSI
LAIVAI

366 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
TEL. SOUTH BOSTON 2680.

Katalikų pareiga yra galingai
paremti katalikišką spaudą.
Leonas XIII.

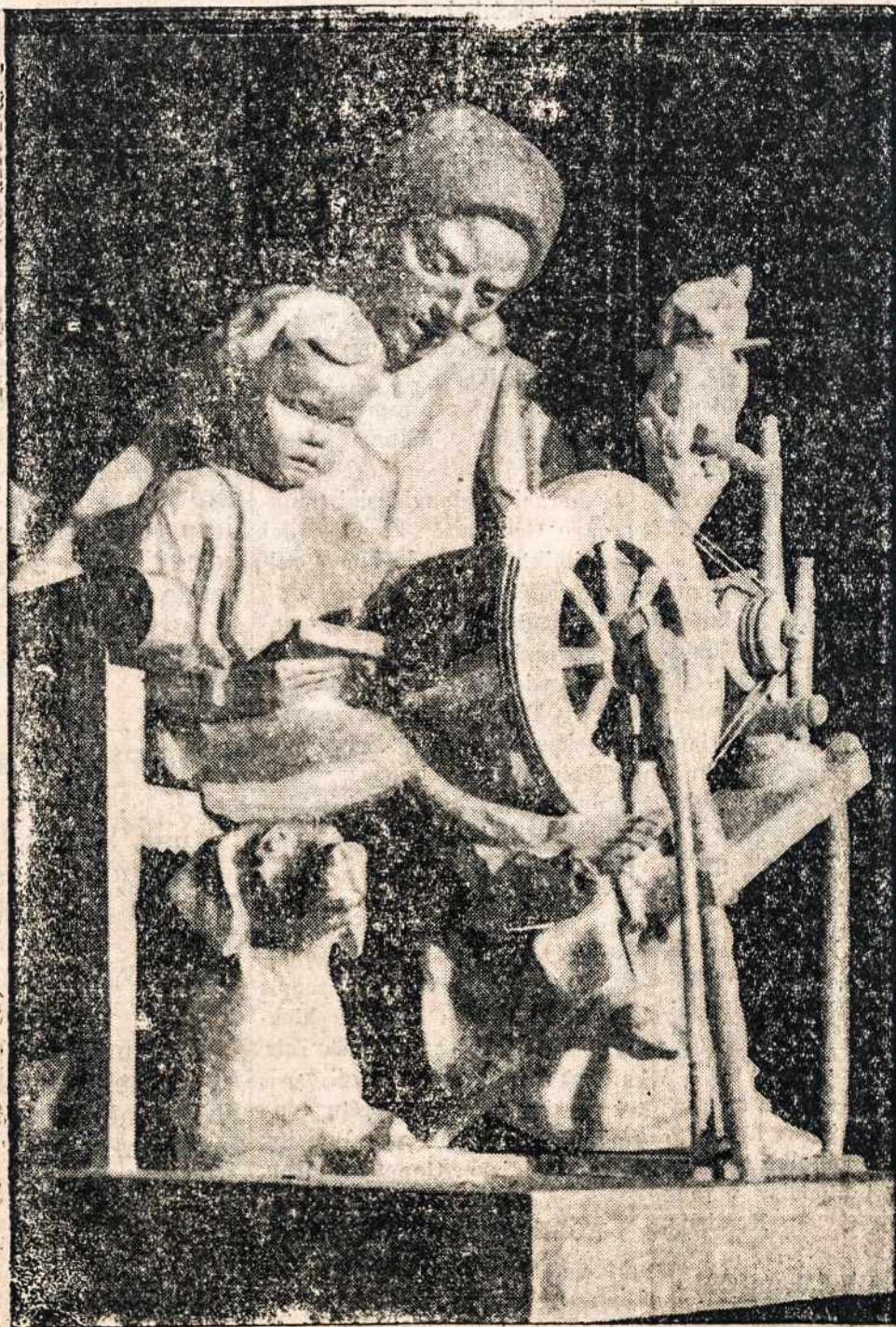
DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS, ANTRADIENIS-TUESDAY, RUGSĖJIS-SEPTEMBER, 15 D., 1936 M., No. 71.

KAINA 5 CENTAI

VARGO MOKYKLA. Kai rusai draudė spausdinti lietuvišką žodį, gimtojo rašto visus išmokydavo lietuvių motina iš maldaknygių, žiemos vakais, buvo tikra vargo mokykla, be kurios kažin ar lietuviai būtų prieję ligi nepriklausomybės.

Šiurpulingi Komunistų Darbai

NC News Service korespondentas, išbuvęs Ispanijoje keletą savaitių ir matęs baisųjį terorą, pabėgęs į Prancūziją aprašo matytus įvykius. Jis rašo:

"Aš tik ką sugrįžau iš Ispanijos. Madride aš buvau keturias savaites prasidėjus civiliam karui. Paskiau aš važiuavau į kitas vietas, daugiausia laikomas dabartinės valdžios ir Levanto pakraščiu, per Valenciją, Barceloną, pasiekiau Prancūziją. Man teko kalbėtis su daugeliu, kurie bėgo iš po Madrido valdžios, žmonės visokių tautų ir rasių, kurie laivu išvažiavo į savo pilietybės kraštus. Kai kurie jų man atpasakojo baisius civilio karo įvykius. Tai reiškia aš galiu autoritetingai kalbėti apie Ispanijos įvykius nuo pradžios iki dabartinės dienos. Daug pats mačiau, daug girdėjau iš tų, kurie tai pergyveno.

BELAISVIAI SUŠAUDOMI

Liepos 18 d., šių metų, prasidėjo Ispanijoje toks baisus ir kruvinas civilinis karas, kokio Europa nėra mačiusi. Tai nėra paprastas sukilimas, bet tai karas iki galo, varomas moderniais mirtiniais ginklais. Pasigailėjimo nėra. Belaisviai yra sušaudomi. Per šešias savaites aš mačiau baisiausius žudynes. Ir karo galo dar nesimato. Juo toliau tęsiasi, tuo žiauresnis darosi. Kas dabar tenai darosi, visi praeities istorijos kariai ir žiaurumai nublinksta paliginus su dabartiniu Ispanijos civiliu karu.

LIAUDIES FRONTAS

Perversmas Ispanijoje buvo permatomas jau nuo to laiko, kada vasario mėnesio rinkimuose Liaudies Frontas išėjo laimėtojais. Liaudies Frontą sudarė kairieji respublikonai ir socialistai, komunistai ir anarkistai - sindikalistai. Nuo pat rinkimų, vasario mėnesio, ta taip vadinama Liaudies Fronto valdžia buvo visiškai raudonųjų kontrolėje. Nors kabinetas buvo sudarytas iš kairiųjų respublikonų, bet buvo absoliutiškoje komunistų kontrolėje. Kad jie laimėjo rinkimus nėra ko stebėtis, nes komunistai buvo veiklūs, sukurstė žmones, suvedžiojo, gi moterims visai neleido balsuoti.

MARKSISTŲ TARNAI

Senor Azana, premieras, ir paskiau Ispanijos prezidentas ir visi valdininkai buvo paprasti marksistų komunistų tarnai. Valdžia buvo komunistų itakoje. Šalvje prasidėjo streikai, betvarkė, persekiojimas Bažnyčios. Niekad tiek neteisėjų, tiek žudynių, tiek

(Tęsinys 3 pusl.)

A.A. KUN. V. KULIKAU- SKO LAIDOTUVĖS PIRMADIENĖ

CHICAGO, ILL. — Pirmadienį, rugsėjo 14 dieną iškilmingai palaidotas kun. Vincas Kulikauskas, MIC. iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios, šv. Kazimiero kapuose.

Laidotuvėse dalyvavo J. E. Vyskupas O'Brien ir daug lietuvių ir kitataučių kunigų. Šv. mišias prie didžiojo altoriaus su asistenta atnėšavo kun. Juozapas Mačionis, MIC. Pamokslą pasakė kun. P. Vaitukaitis, o kapuose kun. prof. dr. Juozapas Vaitkevičius, MIC.

Laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai žmonių.

LIETUVIAI IŠGELBĖJO BRIEDĮ

LYNN — Rugsėjo 13 d. į Nahaunt vandenį pakliuvo labai išgasdintas dviejų metų amžiaus briedis, kuriam grėsė pavojus prigerti.

Tuo laiku savo laivą žvejojo Pr. ir V. Balkai, kurie tuojuo pasiūkė daugiau pagelbos ir ištraukė briedį.

Išgelbėtas briedis nugabentas ir paleistas į Wakefield mišką.

PRATESTA PREKYBOS SUTARTIS SU ANGLIJA

Lietuvos prekybos sutartis su Anglija baigiasi šių metų gruodžio mėnesį. Tačiau sutarties atšaukimo terminas baigėsi rugpjūčio 1 d. Kadangi ligi to termino sutartis ne iš vienos pusės neatšaukta, tai ji liko automatiškai pratęsta.

Veikloje ir stiprioje jaunystėje yra įrašyta ilga ir laiminga senatvė.

Milijoninė Katalikų Demonstracija

KRISTUI KARALIUI PA- MINKLAS WASHING- TONE

FORT WAYNE, INDIANA — Šios vyskupijos vyskupas vadovauja komitetui, kurs yra pasiryžęs pastatyti Washingtone Kristui Karaliui paminklą. Vyskupo sumanymą remia senatoriai Walsh, Borah ir kiti.

Kristaus Karaliaus paminklas būtų nepaprasto didingumo. Jis norima pastatyti, kaip tikinčiųjų atsakymas į komunistų didėjančią veikimą Amerikoje.

Paminklo statymą remia ir protestantai.

TRETININKŲ KON- GRESAS

CHICAGO — Spalio 5-8 dienomis Louisville, Kentucky, įvyks milžiniškas Amerikos Tretininkų kongresas.

Kongrese dalyvaus pats Pranciškonų ordono viršininkas, Tėvas Fr. Bede Hess, atvykęs iš Romos.

Šiame kongrese, kaip teko patirti, dalyvaus ir lietuvių ir iš įvairių vietų.

KALNO SLINKIMAS NORVEGIJOJ

LOEN, NORVEGIJA — Rugsėjo 13 d. ryte nuo Ravnfjeld kalno nuslinko nepaprasto sunkumo uolos, kritusios iš 6388 pėdų aukštumos. Nukritusios uolos nuslinko tiesiog į ežerą, kurio sujungtos bangos užliejo du kaimus, sunaikindamos trobesius, palaidodamos žmones, gyvulius.

Žuvusiųjų žmonių jau priskaičiama 74, daug sužeistų.

Vienas ūkininkas buvo nuneštas vandens bangų 1200 pėdų tolimon, bet išliko gyvas. Jo tėvai, žmona ir keturi vaikai žuvo. Jo namas išplautas ir nuneštas iš pamatų.

ISPANIJOJ SUKILĖJŲ LAIMĖJIMAI DIDĖJA

BURGOS — Ispanijos sukilėlių kariuomenė rugsėjo 13 d. užėmė svarbų pajūrio miestą San Sebastian. San Sebastian miestas išvengė Iruno miesto likimo. Iruno miestą palikdami socialistai, komunistai ir anarhistai padegė.

Miesto rotušėje tuojuo iškelta sukilėlių vėliava ir suruoštos laimėjimo minėjimo išklmės.

Užėmę Iruną ir San Sebastian miestus ir jų apylinkes, sukilėliai beveik atkrito socialistų ir komunistų kariuomenės nuo susiekimo su Prancūzija.

VOKIETIJOJ SUMAŽE- JO LAIKRAŠČIŲ SKAIČIUS

BERLYNAS — Hitlerininkų spaudos organizacijos vadovybė pranešė, jog šiuo metu Vokietijoje yra 2300 laikraščių. Prieš 10 metų Vokietijoje buvo 3827 laikraščiai. Per hitlerininkų valdymo ketverių metų laikotarpį išnaikinta daugiau 1500 laikraščių. Dabar Vokietijoje visi laikraščiai turi rašyti taip, kaip Hitlerio agentai įsako.

HITLERIS GRĄSINA BOLŠEVIKAMS

NUREMBERG — Savo partijos narių susižiaviame Vokietijos kanceleris Hitleris pasakė daug kalbų, kurios dvelkė didžiausiu grumojimu sovietų Rusijos komisarams. Vienoje kalboje Hitleris pareiškė, jog Vokietija būtų galinga šalis, jei turėtų Sibirą ir Ukrainą.

Rugsėjo 13 d. įvyko milžiniškas partijos susižiaviavimo paradas, kuriame dalyvavo ir rinkluotos hitlerininkų dalys. Paradas tęsėsi 8 valandas.

Priėmęs parādą, Hitleris pasakė kalbą, išskeldamas savo ir savo partijos nuopelnus Vokietijai. Savo pasekėjams priminė nuolatą budėtį prieš bolševizmo pavojų, kurs eina iš Maskvos. Su pašaipa Hitleris išsireiškė, jog Maskva nori valdyti Europą. Jo pareiškimu, Maskva mažiausiai turi teisę į Europos kultūrinių tautų vadovavimą.

Visas hitlerininkų susižiaviavimas buvo griežta jų pajėgos demonstracija. Mieste visur buvo iškabinti didžiausi plakatai, kuriuose įrašyti šūkiai nukreipti prieš bolševizmą.

PRANCŪZIJOJ PAGAL- BA LENKIJAJ

VARŠUVA — Paryžiuje atsilankęs Lenkijos diktatorius gen. Rydz-Smigly sudarė su Prancūzija karo sutartį, kuri labai plačiai siekia. Prancūzija yra pažadėjusi suteikti didžiausios paramos Lenkijos kariuomenei dar geriau apginkluoti.

Šiuo laiku Varšuvoje lankosi Prancūzijos prekybos ministeris, kurs tariausi su Lenkijos vyriausybe ir fabrikantais dėl paramos, kurią Prancūzija gali suteikti. Lenkijoje ypač norima išplėsti industriją, kuri gerokai atsilikusi.

PRANCŪZIJOJE SKILIMAS

PARYŽIUS, PRANCŪZIJA — Šiomis dienomis komunistai vėl pakėlė galvas ir reikalauja, kad valdžia remtų Madrido kairiųjų valdžią prieš sukilėlius. Premieras L. Blum, socialistas atsisako keblioje padėtyje. Jis norėtų laikytis neutralumo, bet komunistų spaudimas yra taip didelis, kad jis vargiai išsilaikys. Prasidėjo streikai. Jeigu Prancūzijos valstybės vairo nepaims stipresnė ranka, tai gali kilti civilis karas, panašus į Ispaniją. Galinga prancūzų karo veteranų organizacija, turinti apie 4 milijonus narių, pasakė už neutralumą Ispanijos vidaus reikalus.

Taigi Prancūzijoje eina smarki vidutinė kova.

ŠIMTAI ŽUVO PALE- STINOJE

JERUZALĖ — Arabų sukilimuose prieš žydus ir britus Palestinoje per 21 savaitę nužudyta 34 britai kariai, karininkai ir policininkai; 81 žydas, ir 225 arabai.

Sužeistųjų: 276 žydai, 144 britai ir 640 arabų. Materialinių nuostolių padaryta apie \$13,750,000.

LITHUANIAN
Semi-Weekly News
Published every
Tuesday and Friday
Tel. SOUTH Boston 2680
366 W. Broadway
South Boston, Mass.

NEW YORK — Rugsėjo 17, 18, 19 ir 20 d.d. š.m. čia įvyksta Sv. Vardo draugijos konvencija. Iš visos Amerikos, Kanados, Puerto Rico, Bahamos, Alaskos ir kitų diecezių važiuoja delegacijos į šią milijoninę katalikų demonstraciją. Važiuoja ir lietuviai: iš South Boston, Cambridge, Peabody ir iš kitur. Gal būti lietuviai katalikai bus gausiausiai atstovaujami, tai iš New Yorko, New Jersey ir Pensilvanijos diecezių.

Patartina visiems, kas tik gali, važiuoti. Pirm važiuosiant reikia susižinoti su savo parapijos kunigais dėl įgaliojimų.

ISPANIJOJ RAUDONIE- JI NORI PORTUGALI- JOS

MADRIDAS — Praėjusią savaitę mėgintas Portugalijoje sukilimas nunešė Ispanijos socialistinės - komunistinės vyriausybės viltis. Ispanijos raudonieji labai laukia, kad sukilę Portugalijos raudonieji. Madrido vyriausybės premieras Caballero jau senai svajoja tapti sovietinės Ispanijos - Portugalijos sąjungos diktatoriumi.

Portugalijoje sukilimą sukelti bandė du karo laivai, bet jų įgūloms labai nepavyko — laivai tuoj pat uoste buvo apšaudyti ir mėginę sukilti jūrininkai suimti.

KAUNO POLICIJA TVIRTAI GINKLUOJA- MA

KAUNAS — Šiomis dienomis Kauno policijai įgyta du šarvuoti automobiliai, kurie apginkluoti kulkosvaidžiais ir kitomis moderniomis priemonėmis.

DARBININKŲ STREI- KAI PRANCŪZIJOJ

PARYŽIUS — Prancūzijoje vėl išsiliejo darbininkų streikų banga. Šiuo laiku didžiausias streikas yra Lille mieste, kur į streiką išėjo tekstilės 35,000 darbininkų.

Streikuojantieji darbininkai užėmė dirbtuves ir reikalauja geresnių darbo sąlygų. Pas streikininkus buvo atvykęs pats premieras Blum, kurs streikininkams ir darbdaviams pasiūlė vyriausybės tarpininkavimą.

PALESTINOJE ARABAI NEPASIDUODA

JERUZOLIMAS — Anglijos aukštasis komisaras Palestinoje Wauchope buvo pasiūkęs arabų vadus ir įspėjo dėl nuolatinių neramumų, kuriuos arabai kelia prieš žydus.

Anglija pasiuntė daugiau kariuomenės ir grąšina paskelbti karo stovį, jei arabų neramumai tęstųsi.

Palestinoje didesni neramumai tęsiasi jau penkis mėnesius, per kuriuos krito tokios aukos: 24 anglai ir 80 žydų užmušta; iš viso riaušėse žuvo per 700 žmonių. Žydų nuostoliai įvertinami daugiau septynių milijonų dolerių, arabų — keturi mil. dolerių.

Šiuo laiku Palestinoje yra apie 8000 anglų karių.

VIETINĖS ŽINIOS

DĖMESIUI

Iš priežasties a. a. Mateušo Ba-
liukonio laidotuvių trečiadienį,
rugsėjo 16 d. šv. mišios už a. a.
kun. Vincą Kulikauską vėl at-
dėtos. Kada įvyks, tai bus pas-
kelbta ateinančių sekmadienį šv.
Petro par. bažnyčioje.

PASNINKAS

Rugs. 16, 18 ir 19 ber-
tainio metų pasninkas.

MIRĖ

Rugs. 13 d., miesto ligoninėje,
vidurių liga, mirė Mateušas Ba-
liukonis 45 metų, gyvenęs 407 W.
2nd St. Paėjo iš Daugų parapi-
jos. Amerikoje pragyveno 26 me-
tus. Paliko moterį Domicelę
(Kairevičiūtę) dukterį ir brolių.
Laidojamas iš šv. Petro bažny-
čios, rugsėjo 16 d., 9 val. ryt.,
šv. Mykolo kapuose.

MIRĖ

Rugs. 12 d., miesto ligo-
ninėje, vidurių liga, mirė
Juozapas Galvanauskas,
49 metų, gyv. 671 E. 2nd
St. Paėjo iš Pasvalio pa-
rapijos. Amerikoje pragy-
veno 28 metus. Paliko mo-
terį Ameliją (Keršauskiu-
tę), sūnų ir dukterį. Pala-
dotas su iškilmingomis šv.
mišiomis, iš šv. Petro baž-
nyčios, rugs. 14 d., 19 val.
ryt., Naujos Kalvarijos
kapuose.

LANKĖSI

Pirmadienį, rugsėjo 14 d. kun.
J. Švagžys, LDS Centro pir-
mininkas savo greituoju automobi-
liu atvežė svečią p. Kazį Vaške-
vičių iš Newark, kuris dabar la-
kosi Montelloj ir žada ten apsi-
gyventi ir darbuotis jaunimo tar-
pe. P-nas Kazys Vaškevičius yra
kun. J. Vaškevičiaus, MIC. bro-
lis.

DAKTARAI

Tel. So. Boston 0823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
Arti Municipal Building
525 E. Broadway, So. Boston
Ofiso Valandos
Nuo 9 iki 12 rytė ir nuo 1.30 iki
5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofi-
sas uždarytas savaitės vakarais ir
nedėlidienais, taipgi serdomis nuo
12-tos dienos uždarytas.
Taipgi nuimam ir X-Ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
Tel. So. Boston 2300
414 Broadway, So. Boston
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val.
ryto, nuo 1.30 iki 5.30 po pietų ir
nuo 6 iki 9 val. vakare. Šventą dieną
pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 2660
Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo
1.30 iki 6 ir nuo 6.30 iki 9 v. v.
Serdomis nuo 9 iki 12 v. dienos.
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare.
Nedėlidienais nuo 9 iki 12 val. dienos.
(pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
278 Harvard Street,
kamp. Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

KUN. VIRMAUSKIS VYKSTA NEW YORKE

Šią savaitę kun. P. Virmauskis,
šv. Petro par. klebonas vyksta į
New Yorką dalyvauti šv. Vardo
nacionalės draugijos seime, kuris
prasidės rugsėjo 17 dieną ir baig-
sis rugsėjo 20 d. Gerb. klebonas
taipgi apdovanojo kelionės bilie-
tais savo parapijos klerikus A.
Baltrušį ir Daunį ir įgaliojo
šios dalyvauti tame svarbiame
katalikų seime.

IVAIRIŲ PIKNIKAS

Ivairių piknikas, rugs. 6 d.
visais atžvilgiais puikiai pavy-
ko. Saulutė iš pat ryto maloni-
ai šypsojo ir būriai lietuvių
traukė tramvajais, autobusais,
automobilais ir net pėsti į Kės-
nės draugijos Oakland daržą,
East Dedham.

3 valandą Dragūno orkestras
jau grojo lietuviškas ir ameri-
koniškas melodijas. Tikstantis
apylinkės lietuvių sukinėjosi
daržoje ir vaišinosi su savo pa-
žįstais.

Ketvirtą valandą prasidėjo at-
virame ore programa. Pirmiau-
siai lenktynės, kurias pavyzdin-
gai tvarkė Dr. Jonas S. Mešlis
su savo pagalbininkais p. Petru
Rakauskū, J. Romanu ir p. Jur-
gelaičiu. Mūsų radio inžinierius
Stanley Beleskas parūpino gar-
siakalbį, kuris daug prisidėjo
prie sėkmingo programos vykdymo.

Paskui įvyko virvės traukimas.
Už vieno virvės galo sukibę de-
šimts, kaip ažuolų tvirtų nevedu-
sių vyrų, o už kito galo dešimts
storų vedusių vyrų. Vedusieji vy-
rai ima viršų, bet būdami teisin-
gi vyrai pareiškia, kad jie laimė-
ję neteisėtai ir sutinka iš naujo
traukti. Ir vėl laimi, bet dar kar-
tą nutaria traukti ir pagaliau lai-
mį nevedusieji, ir gavo dovanas.

Thomas Dorgan, kandidatas
Suffolk apskrityje ir aukštesnio
teismo raštininkas pasveikins
pikniko rengėjus, paaukavo pen-
kis dolerius lenktynių dovanoms.
100 mastų bėgime vyrams lai-
mėjo Pranas Gelžinis, 714 E. Se-
venth St., So. Boston. Jam buvo
įteikta dovanų, — vienas doleris.

Sėkė vaikų iki 14 metų am-
žiaus lenktynės, kurias laimėjo
Edvardas Kovalskis, 154 Harden
Terrace, East Dedham, Mass.
Jam įteikta dežė saldinių.

Daug juoko sukėlė lenktynės
dvikolis berniukų maišuose. Šias
lenktynes laimėjo Juozas Karso-
kas, 109 Bowen St., So. Boston.
Laimėtoji buvo įteikta doleris
pinigais.

Wardų 6, 7 ir 8 senatorius iš
South Bostono p. Edward Car-
roll per garsiakalbį širdingais žo-
džiais pasveikino susirinkusius ir
pasizadėjo kada ir kur tik reikės
patarnauti lietuviams. Jam taip
patiko pikniko jauki nuotaika,
kad prieš išvažiuojant jis rengė-
jams įteikė dešimtis dolerių.

Lenktynės buvo pertrauktos,
nes prie daržo vartų pasirodė
automobilai Kongresmono iš So.
Boston ir Dorchester John W.
Mac Cormack ir valstybės išdi-
ninko Charles F. Hurley. Jiedu
buvo sutikti maršu. Gerb. svečius
sutikus, pakviestas adv. Kazys
Kalinauskas, kuris trumpa, bet
turininga kalba perstatė valsty-
bės išdininką ir kandidatą į gu-
bernatorių Charles F. Hurley
kalbėti.

Ponas Hurley pareiškė savo
džiaugsmą, kad jis galįs lietuviams
aplankyti; dėkojo susirinkusiems
už jų malonų pakvietimą ir tokį
draugišką ir nuosirdų jo priėmi-
mą. Toliau pareiškė, kad lietu-
viai yra jam artimi, nes jo se-
kretorium yra lietuvis, p. Kazis
Kalinauskas iš Cambridge, Mass. Jis
dėkojo lietuviams, kurie jau ne-
kartą rinkimuose yra parėmę jo
kandidatūrą ir pasizadėjo lietu-
vių nepamiršti tapęs Massachu-
setts valstybės gubernatoriumi.
Sekantis kalbėjo kongresma-

nas John W. Mac Cormack, ilgus
metus garbingai atstovavęs So.
Boston ir Dorchester piliečius
Washington. Savo gražioje kal-
boje jis nurodė politikos reikš-
mę žmonių gyvenime ir ragino
lietuvių aktyviau dalyvauti šal-
ties politikoje.

Po to kalbėjo Dr. Kazys J.
Landžius - Seymour. Jis nurodė,
kad kasmet šalies valdininkai vis
daugiau kreipia dėmesio į lietu-
vius. Tas parodo, kad lietuviui
pradeda susiprasti ir daugiau su-
tartinai veikia politikoje.

Gerb. daktaras ragino visus
lietuvius tapti šios šalies pilie-
čiais, užsiregistruoti ir kiekvie-
nuose rinkimuose eiti ir paduoti
savo balsus už tinkamiausius
kandidatus.

Pasibaigus kalbomis, tęsiamos
lenktynės. Pypkės ir kiaušinio
lenktynės laimėjo Jonas J. Ro-
manas, Jr., 253 W. Broadway,
So. Boston. Jis gavo dovaną, —
dežę saldinių.

Sekančiose lenktynėse dalyva-
vo 12 vyrų. Kiekvienam buvo pa-
duotas butelis toniko ir gumini-
s žindukas (nipple). Pirmutinis,
kuris užsimovė ant butelio žin-
duką ir išsiūpė toniką, tai buvo
Jonas Zilinskas, 144 M. St., So.
Boston. Jam įteikta vienas dolo-
ris dovanų.

Sekančių rugtynių dalyviai,
trys moteris ir trys vyrai, kiek-
vienas gavo po mėlynų pajų. Al-
binas P. Neviera, 305 W. Broad-
way, So. Boston pirmutinis suval-
gė pajų ir gavo dežutę saldinių
dovanų.

Bulvių lenktynių dovaną buvo
kandidato į Senatorius John
Beatty, sidabrinė taurė. Dalyva-
vo tik moteris ir merginos. Pir-
miausiai savo bulvės surinko pa-
nelė Elžbieta Vestfieldaitė, 190
Athens St., So. Boston, ir jai bu-
vo įteikta sidabrinė taurė.

Atstovo Martin Schofield au-
kuotą taurę, merginų lenktynėse
laimėjo Mary Zedytė, 1827 Dor-
chester Ave., Dorchester, Mass.

Vyrų 300 mastų lenktynėse lai-
mėjo Juozas Uždavinis, 33 Ful-
ton St., Hyde Park ir gavo dova-
ną, — William Foley aukotą
taurę.

Paskutinėse lenktynėse 300
mastų bėgimas moterims suido-
mė visus, nes dovaną buvo
skirta sidabrinė taurė, kurią da-
vė kandidatams ir gubernatoriui,
Charles F. Hurley. Bėgo daug
moterų ir merginų. Taurė lai-
mėjo Marė Zak, 61 Dana St., Hyde
Park, Mass.

Su įžangos tiketais pirmą do-
vaną elektrikinį faną laimėjo
Nr. 389; antrą dovaną — "smo-
king set" laimėjo Nr. 701; tre-
čią dovaną — Dariaus Girėno
knygą (paaukojo M. Kilmonitė)
laimėjo Nr. 2868.

Kitus daiktus laimėjo sekan-
tieji: p. Kaučis laimėjo kaldrą;
tosterius laimėjo P. Gričiūnas ir
El. Deksnitė; antį laimėjo Va-
latkevičius; laikrodžius laimėjo:
A. Masiulis, Aukštikalnienė.

Šiam Labdarybei ir Jaunimui
parengimui aukėjo ir šv. Petro

IVAIRŲ SKELBIMAI

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausias rūšies
auksinius ir sidabrinus daik-
tus. Taipgi ir pataisau.

366 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

SPECIALE NUOLAIDA rug-
sėjo mėnesį perkant siuvasmas
Singer mašinas. Turime vartotų
ir pataisytų mašinų. Singer Sew
Machine Co., 391 W. Broadway,
So. Boston. Tel. SOU 9893.
(11-15)

Third Suffolk District
Wards 1, 2, 3—Cambridge
Wards 4, 5—Boston
FRANK J. FRISOLI
for
State Senator
DEMOCRAT

DARBININKAS

ir Povilo pašelpinė draugija
du dolerių.

Pikniko dirbo šie darbininkai:
Prie įžangos: A. Pinelis, J. Ba-
rolis, K. Valatkevičius, P. Baro-
lis, Vl. Brazauskas, K. Vestfiel-
das, J. Romanas, Jr.

Prie salės tvarkdariais: A.
Jakštas, M. Jakavonis, p-nia Pi-
nelienė; prie automobilijų: F. Tu-
leikis ir P. Tamošiūnas.

Prie barčekių — p. Juozas Dilis
ir Simonas Kavolis.

Prie išlaimejimų — A. Pel-
džius, J. Nanartavičienė, N. Ven-
graitė, O. Petravičiūtė, H. White,
M. Kilmonytė, A. Varžinskaitė,
Alb. Petravičiūtė, A. Majaus-
kaitė.

Prie sporto — J. J. Romanas,
Dr. Mešlis, P. Rakauskas, A. J.
Jurgelaitis.

Seimininkė ir pagalbininkės:
K. Vosyliene, O. Lingevičienė, E.
Brazauskienė, O. Jakimavičienė,
A. Jocienė, P. Kazmauskienė, O.
Braunienė, M. Volungevičienė.

Prie gėrimų — A. Sanda, A.
Žuromskis, D. Lingevičius, J.
Korsiukas.

Pasibaigus dienos pramogai
dar ilgai susirinkusieji šnekučia-
vosi ir dalinosi išpuodžiais. Saulu-
tei nusileidus nenoriai skirstėsi
ir traukė į namus pilnai paten-
kinti Federacijos 3-čio skyriaus
vadovaujama įvairių pikni-
ke.

Kas kitas.

3-ČIOJO FEDERACIJOS SKY- RIAUS SUSIRINKIMAS

Ketvirtadienį, Rugsėjo 17 d.,
š. m., 7.30 val. vakare, bažnytinė-
je salėje įvyks 3-čiojo Federaci-
jos skyriaus mėnesinis susirinki-
mas, bažnytinėje salėje West 5th
St. Prieš pat Federacijos sky-
riaus susirinkimą įvyks Labdary-
bei ir Jaunimui pikniko rengėjų
trumpas susirinkimėlis perein-
to pikniko reikalais.

Komisija.

"DARBININKO" KON- CERTAS IR BALIUS

Šį rudenį, lepkričio (No-
vember) 25 d., Padėkavo-
nės Dienos išvakarėse,
Elks Ballroom, Cambridge,
Mass. įvyks "Darbinin-
ko" koncertas ir balius.
Taigi prašome visų ruoš-
tis į šį "Darbininko" pa-
rengimą.

Rap.

VESTUVĖS

Rugs. 13 d., priėmė šliū-
bą šv. Petro bažnyčioje,
Juozapas Čaplikas, 65
Thomas Park, su Marijo-
na Akunevičiute, 258 W.
Broadway.

L. VYČIŲ BOWLING ALLEY'S ATIDARYMAS

Antradienio vakare, Lietuvos
Vyčių 17 kuopa oficialiai atida-
rė savo bowling sezoną. Atidary-
mas susirinko gražus jaunųjų
būrelis.

Vyčių kuopos naujai atrem-
tuotos bowling alleys, prie Emer-
son gatvės yra tinkamos mūsų
jaunimui pažaisiti.

Atidarymo programą pradėjo
p. J. J. Romanas, ir pakvietė ap-
draudos brokerį, Dr. Joną S.
Mešlį mesti pirmą svedinį ir tuo-
mi pradėti turnirą dėl išlaimejimo
gražios sidabrinės taurės, ku-
rią Vyčiams paaukavo kandida-
tas į atstovus (Representative) iš
šešto wardo William Franagan.

Turnire dalyvavo 27 vyrai ir
mergaitės. Sidabrinę taurę laimė-
jo Rolandas Ketvirtis, gavęs 226
punktus. Jam taurę asmeniškai į-
teikė kandidatas William Flana-
gan.

Iš mergaičių daugiausiai punk-
tų gavo Genovaitė Zovyūtė. Jai
buvo įteikta antra dovaną — sal-
dainių dėžė.

Iš visų dalyvių mažiausia pun-
ktų gavęs D. Averka gavo dova-
ną du tuzinų bonkų toniko.

Vyčių Bowling Alleys yra at-
daros kas vakarą, išskyrus sek-
madenius. Vyčių kuopos valdy-
ba nuoširdžiai kviečia visus lie-
tuvius, netik jaunimą, bet ir jų
tėvus atsilankyti, pažūrėti kaip
jų vaikai žaidžia.

Spalių mėn. pradžioje prasidės
turniras, kuris tęsis per visą se-
zoną. Norima sudaryti aštuonis
tymus, po penkis žaidikus kiek-
viename. Kiekvienas tyms žais
kartą į savaitę. Norintieji prie
šio turniro prisidėti turėtų tuo-
jaus užsiregistruoti pas Bowling
Alleys vedėją p. Gaputį.

Rap.

KOLEGISTŲ STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Antradienį, rugsėjo 8 dieną
įvyko mėnesinis Studentų Jono
Kmito kuopos susirinkimas, ku-
riame dalyvavo apie 40 studentų.

Naujoji valdyba tvarkingai ve-
dė susirinkimą. Išrinktas naujas
išdininkas Alf. Jakštas į vietą
Vl. Brazausko, kuris išvažiavo į
Marianopolio Kolegiją.

Pradėtas daryti sąrašas visų
Bostono studentų. Buvęs veikia-
masis pirmininkas išdavė finan-
sinį raportą, kuris buvo priimtas.

Nutarta kitą mėnesį turėti
naufienybių debatuose. Po to,
knygyno prižiūrėtojai studentai
Jenulevičius ir Jakštas pranešė
apie atidarymą knygyne ketvir-
tadienį, rugsėjo 10 d., 6.30 val.
vakare.

Šiame susirinkime dalyvavo

svečiai, studentų delegacija iš
pirmosios kuopos, Marianopolio,
vadovaujant mok. J. P. Pilipaus-
kui. Delegaciją sudarė studentai:
Dastikas, Rusteika, Šakočius ir
Venclauskas. Mok. Pilipauskas
pasakė kalbėlę. Jis ragino stu-
dentes dirbti saviems, o ne sve-
tiniams. Kiti svečiai taipgi trump-
pai kalbėjo ir grojo.

Atsiveikindami su svečiais ko-
legistais, kmitiečiai dėkojo jiems
ir džiaugėsi jų atsilankymu.

Po trumpos kalbos, kurią pa-
sakė Bostono univ. studentas Te-
tulis, susirinkimas užsibaigė.
Grupė studentų nuėjo į L. Vyčių
"bowling allies".

A. J. J.

ATSILANKĖ P-NIA ŠI- MUTIENĖ.

Antradienį,
rugsėjo 7 d. So. Bostone
su savo dviem sūnais, du-
krele Rūta lankėsi "Drau-
go" redaktoriaus žmona
p. A. Šimutienė. P-nia A.
Šimutienė savo automobi-
liu atvežė į Marianopolio
kolegiją du sūnų — Leo-
nardą ir Joną. Linkime p.
Šimutienę maloniai pra-
leisti laiką Naujoje Angli-
joje.

"SURPRISE DINNER"

Rugs. 3 d. Bostono ang-
lų spauda pranešė, kad
daugiau kaip 1000 draugų
suausė pokylį, Lenox
viešbutyje, rugs. 2 d. p-
niai Šalnienei pagerbti.

Toastmasteriu buvo adv.
K. Tamulionis. Adv. ponis
Shalnier papasakojo po-
kylio dalyviams savo išpu-
džius iš Berlyno Olimpia-
dos ir Lietuvos.

Pokilyje dalyvavo se-
kantieji asmenys:

Adv. Kazys W. Tamulio-
nis, adv. Antanas Šalna, p.
Juozas B. Laučka, Dr. Pa-
šakarnis su žmona, Dr.
Repšys su žmona, Stepo-
nas Minkus su žmona, p-lė
Grendelytė, pryčeris Kubi-
lius su žmona, p. Namak-
sy su žmona, Dr. Kapočius
su žmona, mok. Pranas
Galinis, Dr. Abizaid su
žmona, p. D. Zaletskas su
žmona ir duktere Elenora,
p. A. Amšiejus su žmona,
Rose Morris, Radvilas su
žmona, Dr. Curry su žmo-
na, p. M. Rodutė, p. Marė
Dusevičiūtė, Dr. Juozas
Kvaraciejus, C. Stukas su
žmona, p. Mikelsonas su
žmona, p. J. Godis, p-lė E.
Williams, p. J. Carrol su
žmona, p. J. Grigaliūnaitė,
p. S. Nevis, p. Stasys Moc-
kus, p. Irena Paltanavičiū-
tė ir p. L. Lapinskas. Rap.

PATAPK AMERIKOS PILIEČIUI!

Manant apsigyventi A-
merikoje, reikėtų kiekvie-
nam tapti Amerikos pi-
liečiu. Daugelyje istaigų
yra griežtai reikalaujama,
kad kiekvienas darbinin-
kas būtų Amerikos pilietis
— kitaip neduoda darbo.
Norintieji išsiimti pilietiš-
kas popieras, nusipirkite
knygutę "Pilietybės kate-
kizmas", kuri padės jums
tapti Amerikos piliečiu.
Jos kaina 10c., su prisiun-
timu 15c. Rašykite:

"Darbininkas",

366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

P. J. AKUNEVICH IR SUNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER

Geriausias Patarnavimas Laidotuvių.

258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telefonas SOUTH Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS:
16-18 Intervale Street,

Tel. Brockton 4110
Montello, Mass.

IVAIRŲ SKELB

MUZIKAS RAPOLAS JUŠKA

Moko muzikos, piano
ir dainavimo. Specia-
les p a m o k a s duoda
vaikams.

Adresas:

98 Tonawanda St.
Dorchester, Mass.
Tel. COLUMBIA 8053

INKSTŲ IR TULZIES

NESMAGUMAI

Jei turi nugaroje skau-
smą, akmenis, ir kito-
kias chroniškas ligas,
pasitark tuojau.
Mūsų TRYMINTALAI
staiga pagolbės ir pra-
šalins visus nesmagu-
mus.

Jei turi Bright's ligą,
cukrinę, inkstų, ar tul-
žies nesmagumus, pasit-
ark tuojau su manim.

Dr. Grady, 327 Tremont St.
Boston, Mass.
Valandos: Antradienis, ketvirtadienis ir šeštadienis 10-12 ry-
te, 2-5, 7-8 vakare; sekmadi-
niais 10-12 tikrai.

NORTH BRIGHTON

BAKERY

Savininkai:

J. Trušas ir P. Gelžinis
Kepa iš geriausios rūšies miltų
juoda ir baltą duoną. Reikalaukite
krautuvėse North Brighton Bakery
duonos su raide "S".

North Brighton Bakery
64 Lincoln St., Brighton, Mass.
Tel. Stadium 8411

GRABORIAI

S. BARASEVIČIUS IR SŪNŲS

SENIAUSIASIOS VALSTYBĖS
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
TURI NOTARO TEISES
254 W. Broadway, So. Boston
Tel. Sou. Boston 2500
113 Ames St., Brockton, Mass.
Tel. Brockton 390
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. Columbia 2537

JOSEPH W. CASPER

(KASPERAS)

Lietuvis Graborius ir
Balsamuotojas
T

Šiurpulingi Komunistų Darbai

(Pradžia 1 puslapyj)

vagysčių nebuvo papildyta, kiek per keturius pirmus mėnesius Liaudies Fronto valdžios. Buvo daugiau kaip 100 generalių streikų, virš 200 atskirų streikų, daugiau kaip 1,500 žmonių užmušta ir sužeista politiniuose sukilimuose. Daugiau 400 bažnyčių sunaikinta. Kad Ispanija tikrai eina į komunizmą, katalikai jau aiškiai pamatė. Nebuvo paslaptis. Senor Largo Caballero, kuris didžiavosi duotu jam vardu: "Ispanijos Leninai", pakartotinai sakė, "kad niekas neturi pastoti kelią komunizmui. Visa valdžia turi pereiti į jų rankas, jei kitaip negalima, tai per kraujo praliejimą, ir kas prieš juos priešinasi bus sunaikintas". Taip jis minios kalbėdavo.

Visi tie dalykai vertė tikrus Ispanus gėlbėti savo tėvyne. Tyliai, tūkstančiai katalikų ir tautininkų renęsi į karą. Kitos išeities jiems nebuvo. Arba mirti kovojant prieš savo tėvynės ir prieš Dievo priešą komunizmą, arba būti sušaudytiems nekovoiant, nes jau tūkstančiai katalikų visame krašte buvo sugrūsti į kalėjimus Liaudies Fronto valdžios be jokių nusikaltimų.

KARAS MOROKOJE

Penktadienį, liepos 17 d., Ispanijos gynybai sukilo. Greitai visa Ispanija stojo į karą. Liaudies Fronto valdžia sukilimą nugalėjo Madride, Valencijoje, Barcelonoje ir kitur. Bet sukilėliai užėmė labai svarbias vietas, kaip tai: Seville, Saragossa, Burgos, Cordoba, Granada, Cadiz etc. Aš manau, kad komunistai bus nugalėti, nes prieš juos stoja didžiama išlavintos kariuomenės.

Madride, Valencijoje, Barcelonoje ir kitose vietose, per kurias man teko pervažiuoti, visa kontrolė yra komunistų rankose. Jie valdo valdžią. Ką komunistai sako, valdžia pildo. Tai nėra mano išmėslas, bet tikrėnybė. Jei Madrido valdžia laimėtų karą, nėra mažiausios abejonės, Ispanija bus antra Rusija. Maskva atydziai tai sėka.

KATALIKŲ ŽUDYMAS

Vietose, kurias tebelaiko Madrido valdžia, katalikai yra žiauriausia žudomi. Bažnyčios, vienuolynai, katalikiškos mokyklos padegamos komunistų, ir jų valdžia negesina.

Liepos 20 d., tik Madride aš mačiau nemažiau kaip 15 katalikų bažnyčių ir vienuolynų degant. Komunistu gaujos kaip pasiutę žvėrys, viską drasko, žudo. Valdžia visus apginklavo. Vaikai ir mergaitės 15 — 16 metų amžiaus, vyrai ir moterys, visi vaėys ir žūlikai, gavo iš valdžios šautuvus. Kaikurie iš jų niekad iki šiol rankose nėra turėję šautuvo. Jie įsi-veržia į bažnyčias, į vienuolynus, į žmonių namus ir šaudo visus, kuriuos jie įtaria ne jų partijos, kurie yra katalikai.

MADRIDO ŠIURPULINGI ĮVYKIAI

Aš mačiau kaip komunistų sukurstyta minia padegė vieną bažnyčią po kitai, kunigus sušaudė arba apipylė benzinu sudegino, vienuoles išniekino ir velniškai kaukdami sušaudė. Aš mačiau kaip jie nešė iš bažnyčių šventus daiktus, kunigų bažnytinius rūbus ir sumetė į gatvę uždegė. Mačiau kaip prie Atocho bazilikos kunigams jie nukirto galvas ir jas sukabino ant tvoros.

Kitos bažnyčios yra naudojamos kaip svetainės. Ant jų bokštų iškeltos komunistų raudonos vėliavos. Klebonijai, katalikai svetainės, žmonių privatiniai namai, ir viskas yra raudonųjų rankose. Visas Madridas yra komunistų rankose ir valdžioje. Jiems niekas nėra šventa. Aš mačiau kaip būrys ginkluotų vyrų šaudė į švenčiausiojo Jėzaus statulą, kuri 1919 metais buvo pastatyta ant aukšto kalno netoli Madrido miesto.

Aprašyti visas baisenybes ir piktadarvybes, kurias aš mačiau per šešias savaites Ispanijoje susidarytu didi knyga. Kokia neapykanta prieš katalikus ir Dievą komunistai dega, tai parodo jų piktadarvybės. Aš mačiau prie vienos bažnyčios, Alcala gatvėje, Kūdikėlio Jėzaus statulą. Atėjo ten būrys komunistų. Statulą perjuosė raudonu audeklu, į rankas išrišo revolverį ir pradėjo parašą: "Dabar aš komunistas". Ir juokėsi paskui, rodos, pasigirdami koku tai išmintingu darbu.

PANAIKINTI RELIGIJA

Ispanijos komunistai yra nusistatę panaikinti šalyje religiją. Dabar prieš krikščionis bažnyčias ant šalgatvių yra išmaliavota: "Mes reikalaujame Raudonosios Ispanijos". Raudonoji Ispanija reiškia komunizmą, ateizmą, anarkiją. Kada bus surašytos visos baisenybės, komunistų papildytos Ispanijoje, civilizuotas pasaulis sudrebės.

Dabar eina kova krikščionybės prieš komunizmą. Kas sako, kad Ispanijos valdžia ne komunistinė, ir kad Rusija ir Meksika jai nepadedą, tas apsilenkia su istorine tiesa".

Jeigu matai, kad yra proga — nesnausk nė minutės; įtempk visas savo jėgas, paleisk į darbą visas savo galias ir veik! Nesididžiuk laimėjimu, kol jo nėra; kada viskas bus padaryta iki galo, už tave kalbės tavo nuveiktieji darbai.

Napoleonas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

ANGLIJOS DARBININKAI UŽ NEUTRALUMĄ

LONDONAS, ANGLIJA — Anglijos organizuoti darbininkai savo suvažiavime, kuris įvyko Plymouth'e, pasisakė už neutralumą Ispanijos klausimu.

ISPANIJOS YRA "IŠALUSIŲ" LIETUVOS FIRMŲ PINIGŲ

Kaunas — Normaliais laikais, kai dar nebuvo pilietinio karo Ispanijoje, Lietuvos firmos į tą valstybę eksportuodavo apie už penkių milijonus litų celiuliozės per metus. Ispanų firmos, pirkusios Lietuvos celiuliozė, ne iš karto atsiskaitydavo su mūsų celiuliozės eksportininkais, bet tik tam tikram terminui praėjus. Prasidėjus pilietiniam karui Ispanijoje, vienos likvidavosi, kitos nežinia kur dingdavo, su Lietuvos firmomis neatsiskaičiusios. Apskaičiuojama, kad Ispanijos firmos Lietuvos eksportieriams liko skolingos apie 500.000 litų.

Kadangi už Ispanijos privatiškų firmų skolas yra garantavusi Ispanijos vyriausybė, kuri valstybės išdą atgabeno į Paryžių, tai Lietuvos celiuliozės eksportininkai pradėjo rūpintis kaip nors savo skolas atgauti Paryžiui tarpininkaujant.

VILNIUS

ANTRA KARTĄ NUBAUDĖ

Kasčiukų kaimo, švenčionių valsč., gyventojai savo vaikus pereitais mokslo metais mokė naminiu mokymu, įstatymo nūmatyta tvarka. Gi netoli esanti Persaukštyje lenkiška valdiška mokykla dėl to labai mažai turėjo mokinių. Švenčionių storasta Kasčiukų kaimo gyventojus šį pavasarį už neleidimą vaikų mokytis į lenkišką mokyklą, nubaudė įvairiomis pinigine mės baudomis.

Dabar vėl, rugpiučio 2 d., dar mokslo metais neprasidėjus, tur būt, iš anksto norėdami gyventojus įbauginti, lenkai vėl nubaudė už tą patį dalyką kelius to kaimo gyventojus: tris brolius Meškauskus po 10 auksinų, Praną Meškauską — 5 auks., Joną, Vladą ir Praną Grigono.

AUKOS LIETUVOS TIKSLAMS

Lietuvos Generalis Konsulatas New Yorke yra gavęs ir jau Lietuvon persiuntęs aukas iš sekamų asmenų:

GINKLŲ FONDUI:

V. V. S-gos skyrius, Ansonia, Conn.	\$51.00
Giršas Kaplanas, Montreal, Canada	2.50
Motiejus Vilkišius, Lawrence, Mass.	10.00
Jonas Grinkevičius, Amherst, Mass.	3.00
Petras ir Joana Krakauskai, Waterbury, Conn.	1.00

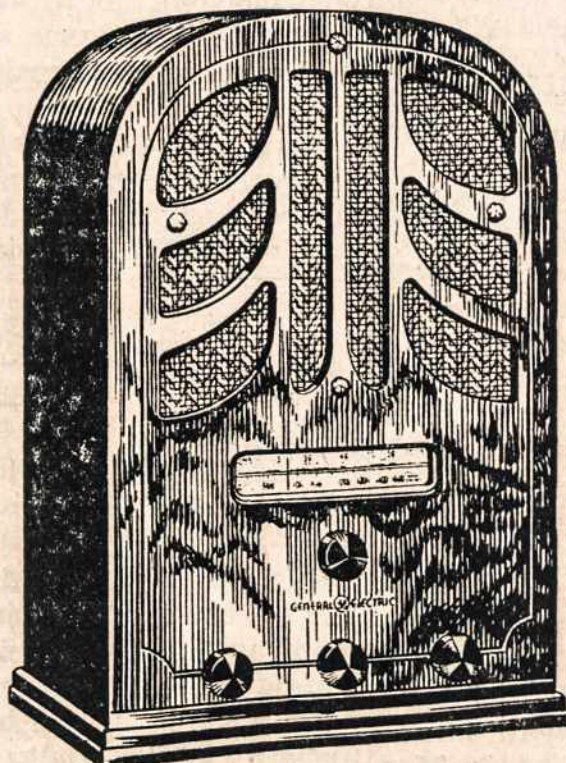
NUO POTVYNIO NUKENTĖJUSIEMS:

Kazys Murka, Fort William, Ont., Canada	1.50
Motery Vieniubė, Brooklyn, N. Y.	135.00
J. Ruzgailai, Waterbury, Conn.	1.00
Paulina Pranskūnaitė, Shenandoah, Pa.	5.00

Kun. Juras, Lawrence, Mass.	3.00
----------------------------------	------

Visiems aukavusiems dėkuojama.
Lietuvos Generalinis Konsulatas.

Sensational! Focused Tone
Revolutionizes TUNING...
AUTOMATICALLY ASSURES PERFECT TONE!

G-E MODEL E-61, Kuris yra vienas iš gražiausių ir puikiausių. Jo kaina \$29.95.

G-E Model E-61 RADIO

Sliding-rule Tuning scale (Visos Scales Matomos) 6—Metalinės Tubos. 2—Band. Tuning Range duoda visus Broadkestinimus, kaip tai, Policijos Šaukimus, Aviācijas, Amateurs, Tarptautiniai trumpųjų bangų ant 49 meter band. 8-colių Stabilizuotas Dynamic Speaker. I. F. Wave Trap. Tono kontrolius, Automatiškas Balso Kontrolius. 5 Wattų Jėga.

Gražus su apskritu viršumi, padarytas iš geriausio Amerikoniško riešuto medžio. Jis yra labai patraukiantis Radio,

Kaina \$29.95

UNION ELECTRIC SUPPLY CO., INC.

SAMUEL KAUFMAN, Prezidentas ir Kasininkas.
96 HIGH STREET, BOSTON, MASS.
Telefonas Liberty 2337

nus po 10 auks., Stasi Laurą — 10 auks., Joną Lazdinį — 20 auksinų.

Nubautieji prašo storastiją baudos bylas perduoti teismui. Tačiau tuo tarpu nežinoma, ar storastija tatau padarys. Inspektorius gi dabar įsako leisti vaikus į Persaukščio lenkišką mokyklą.

VYSK. REINYS IR DR. LEIMONAS LIUDVINAWE

Kaunas — Rugsėjo 23, Liudvinave (Marijampolės apskr.) įvyko didelės jaunimo iškilmės, į kurias atsilankė J. E. vysk. M. Reiny iš Vilkaviškio ir kit iš Amerikos grįžęs vyriausias pavasarininkų vadovas, dr. J. Leimonas. Šventėje dalyvavo arti 1000 jaunimo. Buvo svečių iš Kauno, Garliavos, Veiverių, Sasnavos, Marijampolės, Kalvarijos, Krošnos, ir kitur. Šventė turėjo religinę dalį, po kurios, kaip sako, gražiausioje pašėšūpių vietoje, Sešupės saloje žemiau Liudvinavo, buvo iškilmingas susirinkimas, kuriame kalbėjo J. E. vysk. Reiny, dr. Leimonas, tėvas Šauklys, M. J. C., kun. stud. Tulaba iš Romos ir daug kitų, pasakui gražus sportas, vaidinimas ir t.t. Šventę suruošti daug padėjo vietos kunigai.

jo religinę dalį, po kurios, kaip sako, gražiausioje pašėšūpių vietoje, Sešupės saloje žemiau Liudvinavo, buvo iškilmingas susirinkimas, kuriame kalbėjo J. E. vysk. Reiny, dr. Leimonas, tėvas Šauklys, M. J. C., kun. stud. Tulaba iš Romos ir daug kitų, pasakui gražus sportas, vaidinimas ir t.t. Šventę suruošti daug padėjo vietos kunigai.

Lietuvos Delegacijos pirmininko Prof. Jurgio Čiurlio kalbos tekstas seka:

"Mr. Chairman, Mr. Secretary of State and Gentlemen: As Chairman of the Lithuanian National Power Committee, I have the honor and pleasure to thank you Mr. Chairman for your kind words of welcome and extended good wishes.

KAR. TEISMAS PASKYRĖ NAUJAS BYLAS

Kaunas — Kar. Teisme iškabinti nauji bylų paskyrimai. Rugsėjo 10 d. buvo buv. galeistingos sešers Širmulytės kaltinamos šnipinėjusios ir jos padėjėjo Aleknavičiaus byla, kurioj patraukti kaltinamaisiais keliolika Jonavos žydų ir kitų asmenų, prisidėjusių prie komunistinio veikimo.

LIETUVOS DELEGACIJA TREČIOJE PASAULIO ENERGIJOS KONFERENCIJOS ATIDARYME

Trečioji Pasaulio Ener-gijos Konferencija prasidėjo Vašingtone rugs. 7 d. Konferencija atidarė jos Pirmininkas Dr. Julius Dorpmueller 8:27 val. vakare. Sveikinimo kalbą pasakė Valstybės Sekretorius p. Cordell Hull. Jo kalba buvo 12 minučių. Po p. Hull kalbės po min. atstovai nuo sekamų valstybių: Argentinos, Belgijos,

Kanados, Danijos, Italijos, Lenkijos, Lietuvos, Meksikos ir Vokietijos.

Lietuvos Delegacijos pirmininko Prof. Jurgio Čiurlio kalbos tekstas seka:

"Mr. Chairman, Mr. Secretary of State and Gentlemen: As Chairman of the Lithuanian National Power Committee, I have the honor and pleasure to thank you Mr. Chairman for your kind words of welcome and extended good wishes.

"Before the begining of this

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS

48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702

29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS.

45 Hampden St.,
Tel. HIGHLANDS 4855
ROXBURY, MASS.

PERKINS SQ.

CASH MARKET

Povilas Baltrušiusas, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway
Tel. SOUTH Boston 9367
Pristatau Ice Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markstienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298
Vice-pirm. — Ona Jankienė,
1428 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Elizabeth Oxall,
111 H. St. So. Boston, Mass.
Tel. SOU Boston 9282
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
29 Whipple Ave., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W
Išdėlininkė — Ona Stanulitė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė,
1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Oragija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖ DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas Juozas Svagėdytis,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Jonas Gailnis,
78 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Gileckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška,
1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Išdėlininkas Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.
Maršalka Jonas Zaika,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečia nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
7:30 val vakare, pabažnytinėje avarinėje
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

Conference we had the pleasure to make a well prepared and we were very fascinated by the American advancements in all branches of technical science. For this opportunity also I wish to exprese my cordial thanks.

"Furthermore I am pleased to state that this Conference has a very great meaning for Lithuania's National Power Committee taking place in the country where a third part of Lithuania's population has found a second fatherland and is now working for the progress of these great United States".

Iš Vašingtono kalbos buvo transliuotos per radio. Prof. Čiurlio kalba transliuota nuo 9:35 iki 9:40.

Prof. Čiurlys inžinierių pasitarime Čikagoje kalbėjo Lietuvos ir kitų delegacijų vardu dėkodamas Amerikos Nacionaliam Komitetui už vaišes ir priuoštą labai maloną bei naudingą kelionę. LGK.

KAIP ADRESUOTI KONGRESO NARIAMS

Klausimas — Kokia yra tinkama forma adresuoti narį Jung. Valstybių Kongreso?

Atsakymas — Narys Jung. Valstybių Senato adresuojamas "My dear Senator", arba "Dear Senator", ir narys Atstovų Būto "My dear Congressman" arba "Dear Mr. Representative".

WILLIAM J. CHISHOLM

GRABORIUS

'ASMENISKAS PATARNAVIMAS'

331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namu: PL 6286

L St. LIQUOR STORE

Parduoda geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visokiose Italpose: Bonkoms, Gorčiais ir Bačkomis. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkimas didžiausias ir įvairiausias. POKILIAMS, VESTUVĖMS, NAMUOSE VAISEMS ir BALIAMS. Specialiai kalnos sumazhimos. Pristatom greitai ir veltui. Atidas nuo 8 ryto iki 11 vak.

Pašaukit SOU-th Boston 4147
Pas J. STRIGUNĄ
195 L ST., SO. BOSTON, MASS.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:	PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00	Amerikoje metams \$4.00
Foreign yearly \$5.00	Užsieny metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$2.00	Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign once per week yearly \$2.50	Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

A. a. Kun. V. Kulikauskas

Be galo graudu darosi išgirdus apie mirtį visų numylėto misijonieriaus, Tėvo Vincento Kulikausko. Rodos dar tebeskamba mūsų ausyse jo malonūs pamokslai, o čia ant jo burnos jau uždėta amžina antspauda. Bet mūsų širdyse jo žodžiai paliks neišdildomą įspūdį. Jis buvo meilės, taikos ir ramybės apaštalas, ir kas svarbiausia, stengėsi savo darbais ir pavyzdžiu pildyti tai, ką skelbė savo malonia iškalba. Pastaraisiais metais Tėvas Kulikauskas misijų jau nebeskelbė, nes visą savo laiką, išmintį, uolumą ir energiją idėjo į Tėvų Marijonų Seminariją, kurioje kaip Rektorius jis išauklėjo visą eilę jaunų, uolių ir lietuviškai susipratusių vienuolių-kunigų.

Tėvas Kulikauskas šalinosi nuo viešumos. Jis tyliai dirbo vienuoliškojo savo pašaukimo darbą, bet jo vaisiai pradėjo reikštis savaime ir atskleidė jo asmenį pačioj didžiausioj pasižvelgtelio aukštumoje. Jis ir laikrastininkas, ir spaustuvininkas, ir redaktorius, ir administratorius, ir auklėtojas, ir ūkvedys, ir misijonierius. Jo vardas kaip redaktoriaus, administratoriaus ir bendradarbio yra surištas su "Draugu", "Tikryba ir Dora", "Laivu". Katalikų spaudos rėmimo, ūgdyme ir platinime savo darbštumu ir uolumu jis rodė kelią kitiems ir net sunkiausiuose momentuose nenuleido rankų, nes tai buvo prityręs ir gerai užgrūdintas spaudos veteranas. Dar Lietuvoj gyvendamas ir jaunutis tebebūdamas, kun. Kulikauskas jau buvo gerai žinomas kaip katalikų spaudos rėmėjas, ne vien tik raštais, bet ir aktualiu susipažinimu su spaudos ir spaustuvės dalykais. Jis net yra dirbęs ir zecerio ir linotipisto darbus. Žinojo tas geras ir pasižventęs Tėvas, kad spauda tai galingiausias įrankis Dievo meilei ir dorovei žmonėse palaikyti.

Kaip Seminarijos Rektorius ir auklėtojas, Tėvas Kulikauskas pilnai atskleidė savo gražią ir kilnią sielą. Jo įžymiausia ypatybė tai ta, kad nieko iš kleriko nereikalavo, ko pats savo pavyzdžiu nebūtų jiems parodęs. Tuo jis paveldėdavo auklėtinių širdis ir lengvai patraukdavo prie aukštų krikščioniškų dorybių. Seminarijos sienose jo atmintis niekada neišdils. Gi ką besakyti apie uolias jo misijas, su kuriomis buvo apklankęs beveik visas Amerikos lietuvių kolonijas. Ne viena kataliko siela, atversta bei sustiprinta jo nuosirdžiai skelbiamais pamokslais, atsidusės ir maldaus Viešpaties suteikti jam amžiną užmokesnį. Pasišęs tauta to kuklaus didvyrio, bet niekad jo neužmirš. K.

Minėkime Spalių 9 d.

Spalių 9 d. sueina lygiai 16 metų, kai tuojau po Suvalkų sutarties pasirašymo, J. Pilsudskio pasiūstas gen. L. Želigovskis išsiveržė į Lietuvos sostinę Vilnių. Tai buvo nelauktas lenkų smurto aktas. Niekas netikėjo, kad Pilsudskis viena ranka rašytų taikos aktą, kuriuo pripažįsta Vilnių Lietuvos miestu, o antra ranka keltų ginklą grobti ne tik Vilnių, bet ir visą Lietuvą. Besiveržusieji tais laikais lenkų raitelių pulkai pro Kėdainius į Kauną, aiškiai rodo, kad lenkai norėjo okupuoti visą Lietuvą. Tik smarkus lietuvių karių ir partizanų pasipriešinimas ir garsios kovos ties Širvintais ir Giedraičiais, sulaukė besiveržiančius lenkus. Ne tik sulaukė, bet ir iš Vilniaus buvo pasirengę pabėgti, tik išsikė santarvininkai sulaukė lietuvių ginklus, pažadėdami be kovos Lietuvai gražinti tai, kas jai priklausė. Dėja, lietuvių tauta buvo apvilta.

Ir jau šešiolika metų praslinko, bet lietuvių tauta neatsižadėjo savo teisių, neatsisakė kovoti dėl

tais likviduotos galutinai visos lietuviškos pradžios mokyklos, išdraskyta visi lietuviškieji kultūros židiniai, uždarytos organizacijos, šimtais ištremta lietuvių inteligentų ir paprastų ūkininkų bei darbininkų iš jų gyvenamų vietų, ne vienas šimtas sėdi kalėjimuose, ne vienas nužudytas be teismo ir be kaltės, tiesiog iš pasalų nušautas...

Visa ta lenkiškoji "akcija" mums aiškiai rodo, kuo lenkai laikosi pavergtose žemėse. Ginklas pavergė ir tik ginklas laiko. Tačiau ginklas niekuomet nepavergs dvasios. Lietuvių tautos dvasia vis vien išsivers iš vergijos varžtų ir kaip pavasario srauni upės vaga, nušluos visą, kas ją varžė.

Tik būtų labai neteisinga, jei mes palikume vienus pavergtuosius kovoti, jei mes neparemtume jų didžiųjų pastangų. Kaip dėl Lietuvos nepriklausomybės kovojo visa lietuvių tauta, ir gimtoje žemėje ir išeivijoje būdama, ir tik visos tautos suburtos pastangos ir kovos davė jai nepriklausomybę. Ir dabar, sostinė ir pavergtų žemių atvadavimas priklauso visai lietuvių tautai, niekas negali sakyti, kad apsieis ir be jo. Mes, lietuviai, visų srovių ir pažiūrų, sudarome vieną tautą, vistiek kur mes begyventume. Lietuviybė visur ir visuomet mus rišo ir riš. Ir kas visai lietuvių tautai bendra, mes tai gerai jaučiame ir padarytas tautai skriaudas griežtai turime taisyti.

Spalių 9 dieną, skriaudos ir smurto dieną, turime visi vieningai pasakyti, kad per 16 metų neužgijo lietuvių tautai padaryta žaizda, kad lietuvių tauta yra gyvas ir jautrus organizmas ir nepakęs jokių svetimųjų vočių ant savo kūno. Tą dieną susirinkime visi į svetainės savo parapijose, savo klubo, skyruiose, kuopose, rateliuose... Ten paliks nei vienas lietuvis tą dieną neprisiminęs šio kiur tokiu būdu padarytos mums skriaudos, tenebus nei vienos organizacijos, kuri tyliomis praleistų tą dieną.

Ruoškimės spalių 9 d. paminėjimui, renkime prakalbas, paskaitas, vakarus, rimtos muzikos koncertus, skleiskime Vilniaus klausimui literatūrą, klijuokime Vilniaus Geležinio Fondo ženklelius (stampus) į mūsų Vilniaus pasus, kur galima, parinkime aukų paremti Vilniaus kovos frontą, priimkime rezoliucijas prieš nežmonišką priemonę sugriauti lietuvių kultūrą Vilniaus krašte, pasižadėkime patys uoliau ir gyviau dirbti siekiant Vilniaus išvadavimo.

Kur galima, kas turi artistinių jėgų, tegul stato pritaikintus veikalus, vaidinimus tą dieną. Iš Kau- gauname žinių, kad ten Vilniui Vaduoti Sąjunga šiais metais visoje Nepriklausomoje Lietuvoje rengia vaidinimus "Spalių 9- toji". Tą dieną tą veiklą matys visa Lietuva, vaidins ji apie 700 Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių, vaidins šaulių būriai ir kitos organizacijos. Gaila, mes čia Amerikoje negau-

Dar Dėl A. a. Kun Vinco Kulikausko Mirties

Dienraštis "Draugas" rašo: "Mirtis buvo staigi ir netikėta.

"Tiesa, velionis sirguliavo, kelias dienas praleido ligoninėj savo gydytojo priežiūroj, tiesa, kad buvo tiek sumenkęs, nuolatinių darbų nukamuotas, bet iki pat mirčiai veržėsi prie darbo, nes jo didžiausias troškimas buvo užbaigti Seminarijos koplyčią. Į ligoninę buvo atvežtas keliais atvejais, tačiau vis išvažiavo. Ir šį kartą norėjo dar grįžti prie savo darbų, tačiau iš ligoninės neišleido.

"Iš vakaro velionis daravo tik sesuo Patricija. Pasėdėjo ir linksmai šnekučiavo su savo broliu Jonu apie darbus, darė ateičiai

planus, sakėsi atvyksias pasitarti kai kuriais dalykais į Aušros Vartus. Bet... Rugšėjo 9 d. 4 val. rytą sesutė Patricija užėjusi į kambarį rado sunkiai kvepuojantį. Paprašė vandens. Skundėsi, kad klyse matėsi viltis, lūpos kalbėjo apie pareigas ir darbą. Tik staiga skaudžiai sudejavo, griebėsi širdies ir tai buvo paskutinis a. a. Vincento judėjimas. Sustojų plakusi širdis, kuri taip karštai mylėjo Dievą, artimą ir Tėvynę...

"Prie mirties patalo buvo tik sesuo Patricija. Pasėdėjo ir linksmai šnekučiavo su savo broliu Jonu apie darbus, darė ateičiai

Kibirkštys

BOLŠEVIKAI NORI VIŠAS BAŽNYČIAS UŽDARYTI

Rusijoje bolševikai iš lengvo, bet tikrai pasirengę visą bažnyčias šiais metais uždaryti. Bedieviai deda pastangas, kad bažnyčias iki 1937, būtų su-

sime taip greitai to veikalo, nes naujai išleidžiamas, bet ir čia susirasime tinkamų veikalo, jei panorėsime.

Amerikos lietuviai! pasirodykime tą dieną visi vieningai prieš skriaudėjus, tebus tai mūsų griežtas atsakymas į šiais metais padarytas skriaudas mūsų broliams, tebus tai moralė ir materialė parama mūsų pagalbos laukiantiems pavergtiesiems broliams, visam milijonui atskirtų nuo tautos kamieno lietuvių. Užmirškime, tai dienai savo srovinius, savo šeimininkus, savo vidaus reikalus, mes juos rasime kitomis dienomis mes be spalių 9 dienos turime dar 365 kitas dienas, kurias galime skirti kam norime, tačiau spalių 9 dieną skirkime tik Vilniaus ir vilniečių skriaudai, jiems prisiminti, ir juos paremti. Sujunkime tą dieną savo mintis ir darbus vienam dideliui tikslui, vienam dideliui pasiryžimui: kas mūsų buvo, kas mūsų pastatyta, turi būti mums atgal sugrąžinta.

O dabar turėdami kiek laiko, ruoškimės, kad visi ir visur spalių 9 dieną tinkamai paminėtume.

V. V. S. D. A.

Arūnas

Teatinie Tavo Karalystė

Kasdien vis naujos kraujo upės tvinsta, Pasaulį siaučia besotė mirtis — Kovų arenoje iš karto po šimtą Aukų praryja ir griežia dantis...

Kažkur prazuvo nugalėta meilė, Kerštingos širdys ilgisi audros. Dėl egoizmo žudo brolių brolių... Ar taip kankinsis iki nusibos? —

Ilgai švytruos dar keršto kalavijas, Ilgai kvatosis demonas ugnies, Alpūs pasaulį karo šmėklos vėjas, Jei žmonės rankų Meilei neišties...

Kol išdidumas maldos galią šaldys, O maldos žodžiai neįgys prasmės, Tol dinamitas žemės laimę skaldys Ir karaliauti Dievo neiškvies.

Ar reikia gudresnio liuciferiaus tas visas taisyklės išgalvoti? Vienok mes žinome, kad nė bolševikai su visais piktais darbais katalikų Bažnyčios nepergalės. Kristus pasakė, kad Jo Bažnyčios pragaro vartai nepergalės. K. P. J.

BROOKLYNO BOLŠEVIKAI IŠDUODA SAVUOSIUS

Birželio 17, 18, 19 ir 20 dd. Kaune įvyko demonstracijos ir streikai. Lietuvos valdžia ir jos organai skelbė, kad tam visam judėjimui vadovavo svetima ranka. Brooklyno lietuvių bolševikų organas "Laisvė" L. K. straipsniu patvirtina valdžios žinias.

Rašo: "Protesto streikui vadovauti pačioj streiko eigoj buvo sudaryti bendro fronto pagrindais streiko komitetai. Vienas toks komitetas, delegacija vadinamas, buvo bendras nuo žymesnių įmonių. Jis ejo lig vyriausio komiteto pareigas. Visoj demonstracijų ir protesto streiko eigoj buvo kompartijos ar atskirų komunistų vadovaujama".

Vadinasi, laisviečiai išduoda savuosius Lietuvos ir tuo pačiu patvirtina žinias, kad Lietuvoje ištikrųjų veikė svetima ranka. Tik gaila, kad dėl tos svetimos rankos nukentėjo daugumoje ištikimi Lietuvos piliečiai.

NEGALIMAS KATALIKŲ IR KOMUNISTŲ BENDRADARBIAVIMAS

Šv. Sostas uždraudė Prancūzijoje veikimą taip vadinamą "Krikščioniškų revoliucionierių", kurie norėjo rasti bendrą kelią su komunistais. Savo ženklu jie turėjo kryžių su kūju ir pjautuvu. Jie leido savaitraštį "Terre nouvelle", kuris taip pat yra uždraustas (indeksuotas).

AR PILIETIS TURI ATSIŽADĖTI SAVO KULTŪRINIO PAVELDĖJIMO

Prieš priėmimą pilnos pilietystės, įstatymas reikalauja, kad ateivis po priesaika viešame teisme pareikštų, kad "jis remia Jung. Valstybių Konstituciją, ir kad jis absoliutiškai ir pilnai atsižada priklausomybės savo pirmesnei valdžiai, ir, kad jis remia ir užlaikys Konstituciją ir įstatymus Jung. Valstybių prieš visus priešus, svetimus ir naminius".

Daug sąžiningų žmonių, vyrų ir moterų, neprasus pilietystės vien dėlto, kad jie jaučia, kad negali išsižadėti jų tėviškės ir paveldėjimo, kuriuos tenais įgyjo. Ar ištikimumo priesaika to reikalauja? Ar tai reiškia, kad ateivis turi išsižadėti savo tradicijų, užmiršti savo kalbą, ir nepripažinti meilės ir kitų ryšių, kurie jį taip drūčiai pririša prie senojo krašto? Jung. Valstybės nereikalauja to. Daugumoje atsitikimų toki atsižadėjimai netik būtų negalimu daiktu, bet ir negeistina.

Žmogus praleidęs pirmus svarbiausius metus savo šalyje, taip lengvai negali nuo to visko atsikratyti. Ateivis, kuris taip greitai atmeta senas tradicijas, papročius ir lojaliskumą, negali būti svarbiu prisidėjimu prie Amerikos pilietystės.

Kuomet ateivis tampa Amerikos piliečiu, nuo jo reikalauja, kad jis pirmoje vietoje laikytų Jung. Valstybes, pilnai ir visiškai perkeltų politiską ištikimumą nuo jo buvusios valdžios. Jis turi žengti pirmyn, o ne atgal žiūrėti, jis turi interesuotis į jo naujai priimtos šalies reikalus. Jeigu jis taip negali daryti, tai jis sąžiningai negali imti ištikimumo priesaikos. Bet tas nereikia, kad jis turi atmeti visas senas tradicijas, meilę ir pareigas.

Kuomet vyras apsisveda, ar jis užmiršta savo motiną, meilę dėl jos, ir jai prigulincias pareigas? Visai ne! Teisybė, kad su apsiavedimu jis tik užsiima naujų pareigų, pareigas, kurias pirm visko skaito, bet jos nereikia atsižadėjimą senos meilės ir visko. Tai taip su pilietyste.

Paprastai, naturalizuoto piliečio pareigos jo naujai šalei ir senajai nesikerta, bet jis visada turi būti gatavas padėti pirmoje vietoje tas pareigas, kurias jis liuosnoriai priėmė. Tik retai, sakykime karui užpuolus, turi būti skirtumas tarp seno ir naujo lojaliskumo, bet šita dvejojo ma meilė turėtų vesti prie geresnio tarptautiško supratimo ir taikos.

Tradicijas, papročius, dailę ir žmonių pasakas, ką viską imigrantas gavo jo senoje tėvynėje, yra brangiausios dovanos, kurias atsiveža su savim į naują kraštą. Jung. Valstybių civilizaciją pastatė imigrantai, kurie atvyko čionais iš visų pasaulio dalių. Iš Anglijos atvyko pionieriai, ir jie buvo tarpe pirmųjų šios šalies gyventojų, atvykdami čia jie atsivežė jų kalbą ir daug kitų institucijų. Bet juos sekė teutonai, lotynai, žydai, slavai ir kiti. Jie visi atsivežė ypatingas tradicijas ir kultūras, ką viską davė Amerikos civilizacijai. Jung. Valstybės vis jauna tauta — kaip nepriklausoma tauta turi tik 160 metų senumo — kuomet daugamas imigrantų, kurie atvyksta iš kitų šalių turi istoriją ir civilizaciją, kurios eina atgal net tūkstančius metų ir daugiau.

Ateivis tapęs Amerikos piliečiu, neturi atsižadėti kultūrišką paveldėjimą. Jis paveldėjo tradicijų, muzikų, dainų, dailę ir gabumų, papročius, ir jis tą viską netik turi neužmiršti, bet yra jo užduotis perduoti savo vaikams ir per juos priimtai valdžiai.

FLIS.

Didžiausia apgavystė yra pretenduoti į valdovus ir neturėti tam sugebėjimo. Ksenofontas.

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO
VALDYBA

Kun. Steponas P. Knežis, — Dvasios Vadas; kun. A. Švedas — pirm., Marianapolis College, Thompson, Conn.; Pr. Mankus — vice-pirm.; V. J. Blavackas — rašt., 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrienė — išd., 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; M. Gemonienė ir A. Zaveckas — išd. globėjai; kun. P. Juškaitis — Redaktorius, 423 Windsor St., Cambridge, Mass.

Gėrimas Su Saiku

Daugelis samprotauja, kad nuolatinis ir po daug girtavimas yra smerktinas. Po biskų išsigerti, kad ir dažnai, nėra jokio pavojaus. Pamiršta, kad tokiu būdu irgi išsivysto į girtybės paprotį. Vienas rašėjas apie alkoholikus sako: "išrodo kad, vidutiniškai imant 80% alkoholikų vyrų už savo alkoholizmo ligas turėtų dešimt gėrimo papročių". Kitas laiko alkoholizmą ne tik dėl apsinuodijimo kilstančia, bet ir užkrečiama liga. Nuomonė, kad mažas alkoholio dozės esą sveika ir taisią ūpą, platinasi tarp žmonių su neapsakomu greitumu — ji kaip limpama liga eina nuo vieno į kitą.

Langė savo raštuose sako, kad kiekvienas, kuris ir po biskų bei su saiku ge-

ria, didina savyje alkoholio veikimą ir ūgdą papročių gerti. Jeigu po truputį su saiku — stiprūs žmonės geria, jiems mažiau kenkia ne kaip silpnesniems, kurie už gėrimą dažnai gauna atsimokėti ligomis. Naujaisi fiziologijos bandymai kas žingsnis griaučia nuomones, kurios mėgina ginti alkoholio gėrimą su saiku.

Iš patyrimo žinoma, kad prie daugelio ir mums nemalonių dalykų galima priprasti. Gėrimas svaigulų tik pradėdantiam yra labai nemalonius daiktas. Ir po biskų nuolatai gerdamas taip pripranta, kad jau vėliaus tik ieško progos įsigerti. Todėl ir su saiku gėrimas yra taip pat pavojingas, kaip ir be saiko.

K. P. J.

Kun. A. T. (Samata)

Du Vainikai

Kai viskas gerai einasi ir gyvenama pagarboje, tai daugelis krikščionių žiūri į pasaulio dalykus visai iš žmogiškosios aplinkumos ir neatsižvelgia į aukštesnį ir tobulesnį paskyrimą. Tačiau, kai artinasi mirtis, stebėtinai greitai laikų permaina savo pasaulėžiūrą. Be to, daugelis skrupulingų žmonių, nors ir visai neatsiduoda nuodėmingam gyvenimui, bet trokšta gerai ir laimingai mirti. Tokią skubią permainą savo širdyje turėjo Prancūzijos valdovas, karalius Karolis V (1337 — 1380), kai jis gulėjo ant mirtino patalo.

Karalius Karolis V, matydamas, kad baigiasi jo gyvenimo paskutinė valanda, maldavo, kad jam būtų pristatytas erškėčių šventasis vainikas, kuriuo išganytojas buvo vainikuotas, ir kurs tada buvo laikomas Paryžiaus katedroje; taip pat pageidavo, kad jam būtų atneštas ir karališkasis vainikas, kuris buvo laikomas Šv. Denio vienuolyne.

Prisitaikant mirštantį karaliaus troškimui ir kad paskutinį kartą jį patenkinti, Paryžiaus arkivyskupas karaliui atnešė erškėčių šventąjį vainiką, o v. Denio vienuolyno abatas atnešė auksinį karališkąjį vainiką.

Ašaromis akyse ir giliausia pagarba, karalius Karolis V priėmė išganytojo Kančios erškėčių vainiką. Ir jį pasidėjo aukščiau šalia savo galvos, o karališkąjį vainiką jis įsakė, kad padėtų jo kojų gale.

Ir tada pamaldus monarka meldėsi prieš erškėčių vainiką perimančių balsu:

"Brangus ir šventasis vainike, mano išganymo karūna! Kaip saldi ir palaiminta yra ramybė, kurią duodi per misteriją, esančią tavyje dėl mūsų išganymo! Jis, per Kurio Kraują buvau nuraudonintas, kad man būtų gailestingas tokiu pat saiku, kuriuo mano širdis persipildė džiaugsmu, matant tave!"

Po to, atsikreipęs į karališkąjį vainiką, karalius Karolis V tęsė:

"Prancūzijos garbingasis vainike, kaip dideliai esi pageidaujamas! Tačiau, kaip baisiai esi neapkenčiamas! Neapkenčiamas, taip! Taip labai ir visai neapkenčiamas esi, nes tavęs nešiotojas sielai ir kūnui užkrauni sunkenybių ir rūpesčių, o sąžinė baimini ir kankinimi, net ir pavojų prarasti amžinąjį išganyimą. Kiekvienas, kurs gerai apmąstytų visa tai, paliktų tave dulkėse ir niekada nepakeltų, kad uždėti ant savo galvos!"

Taip kalbėjo mirštantis karalius Karolis V, Prancūzijos valdovas.

Ir, iš tikrųjų, ties mirtinų patalų, žybčiojant gra-

Seimas

A. L. R. K. PIL. BLAIV. SUSIV. SIDABRINIO
JUBILIEJAUS SEIMAS

Šiuomi skelbsime įgei A. L. R. K. Pil. Blaiv. Susivienijimo 25 metų Jubiliejinis Seimas įvyks Šv. Kazimiero Parapijos salėje Worcester, Mass., sekmadienyje spalio 25.

Visos Pilnųjų Blaivininkų kuopos raginamos prisijusti į Seimą kodaugiausai atstovų. Pavieniai, profesionalai, kuriems Blaivybės idėja brangi, širdingai kviečiami Seime dalyvauti.

Ruoškimės prie šio Jubiliejinio Seimo visi. Lai jis atbudins visas užnuodiusias Blaivininkų kuopas ir paskleis Blaivybės veiklą kopačiausiai.

Kun. Step. Knežis, Dvasios Vadas
Kun. A. Švedas, Pirmininkas
V. J. Blavackas, Raštininkas.

A + A

SESUO MARIA ANTOINETTA

(Malvina Kalėda)

A. a. Seselė gimė 1906 m., kovo 11 d., Vandergrift, Pa. Velionė išgyveno vienuolyne 6 metus.

Paliko nuliūdusias Šv. Pranciškaus Seseles, savo mylimą motinėlę, Amelią Kalėdienę, septynias sesutes, Oną, Amelią, Marijoną, Angelą, Rozaliją, Reginą ir Anielę, brolių, Danielių, tetą, Elizabeth, N. J., ir gimines Pennsylvanijoje.

Laidotuvis įvyko penktadienį, rugšėjo 11 d., 10:00 val. ryte iš Šv. Pranciškaus Sėsų koplyčios, Mount Providence, Pittsburgh, Pa.

Prašo pasimelsti už jos vėlę: Seserys, mamytė ir gimines.

Laidotuvių direktorius, A. Marčiulaitis.

Okupuotoje Lietuvoje

VILNIUS

100 Lenkiškų Mokyklų

Vilniaus vaivadijoje iki šių mokslo metų buvo 2163 lenkiškos pradžios mokyklos. Prieš keletą metų buvusios gudų mokyklos jau galutinai likviduotos, gi lietuviškųjų irgi bepaliko vos viena-dvi.

Betgi uždarius privatishkas lietuviškas pradžios mokyklas, tenka jų vietoje atidaryti naujos — lenkiškos pradžios mokyklos, nes mokslo amžiaus vaikų kasmet po 10,000 didėja. Maža to. Jau dabar Vilniaus krašte 50,000 vaikų neberanda sau vietos pradžios mokyklose ir yra palikti analfabetizmo aukai. Be to, kasmet vaikų padaugėja 10,000. Esamos mokyklose yra toks susigrūdimas, kad dažnai prasilenkiama su pagrindinėmis higienos taisyklėmis. Sunkus juk ir mokytojo darbas, jei kiekvienam tenka po 70 ir daugiau vaikų klasėje.

Antra, gal būt, svarbiausia priežastis, dėl ko lenkų ministerijai kabinetas nutarė Vilniaus krašte įsteigti ir pastatyti 100 naujų lenkiškų pradžios mokyklų, tai lenkiškumo stiprinimas Vilniaus krašte. Praėjus beveik 17-ai metų nuo to laiko kai Vilniaus kraštas pateko į lenkų rankas, jis vis dėlto tik labai mažą dalimi tesulėn-

binei žvakei, ir mes įsitinkrinsime, kad kentėjimų ir skausmų vainikas yra ramybės vainikas kiekvienam žemiškam keičiui, kuomet auksinis žemiškosios linksmybės ir laimės, turtų ir garbės — troškimų vainikas taps pavojinga ir neapkenčiama karūna.

kėjo. Ir sulenkėjo daugiausia tik tose vietose, kur gyvena gudai, tačiau lietuviškose vietose tautinis susipratimas per tą laiką dar sustiprėjo. Čia ir buvo didžiausias akstinas, dėl ko ministerijai kabinetas specialiai Vilniaus krašto (ne miesto) sričiai paskyrė vieną milijoną auksinų, įsteigti ten šimtą lenkiškų tvirtovių — 100-tą pradžios mokyklų. Vilniaus vaivadija, ne mokyklų kuratorija, turėjo nurodyti vietas, kur tos mokyklos turės būti pastaty-

tos.

Vaivadijos atstovai apvažinėjo visus Vilniaus vaivadijos valsčius ir pamatė, kur reikalingos yra tos lenkiškos tvirtovės (jos visos vadinsis Juozo Pilsudskio vardo mokyklomis). Miestelyje tik viename kitame bus statomos iš šių lėšų mokyklos. 90 procentų jų bus kaimuose.

Kaip tos mokyklos bus statomos? Jų statyba rūpintis yra pavesta pačioms nurodytų vietų valdėjų savivaldybėms. Savivaldybės turės pirkti iš vyriausybės (30 proc. pigiau) statybos medžiagą, turės samdyti iš savo lėšų darbininkus ir tik tos sumos, kurių savivaldybės nepajėgs sumokėti — bus sumokama iš tų skirtųjų pinigų. Tuo būdu norima išspausti iš savivaldybių toms statyboms galimai daugiau lėšų. Jei iš skirtų milijono auksinų pastačius 100-tą Pilsudskio vardo mokyklų, dar liktų lėšų — mokyklų skaičius dar galima būtų padidinti. Apskaičiuojama, kad tų mokyklų statybai iš savivaldybių kasų įplauks, mažiausiai, irgi apie milijonas zlotų.

Visos mokyklos bus statomos pagal vieną planą, tik jų dydis nebus vieno-

Kun. S. Vembrė.

Spauda

(TĘSINYS)

4. "Aš turiu žinoti, ką priešai rašo." Tiesa, yra tam tikras skaičius žmonių, kurių pats gyvenimo pašaukimas reikalauja skaityti ir priešų spaudą. Redaktoriai, žurnalistai, visuomenės veikėjai gali savo skaitymą šiuo pasakymu pateisinti. Tačiau ir jie pirmoj eilėj turi žinoti, ką rašo katalikų laikraščiai. O visiems kitiems žmonėms nėra reikalo žinoti, ką bedieviai prieš Bažnyčią prasimano. Juk vaistininkas ar mėgina nuodus, jam užtenka, jog žino, kad tai nuodai, ir dėlto elgiasi su jais kaip su nuodais. Ir mes taip turime elgtis su nekatalikiška spauda.

5. "Kiti laikraščiai yra geriau redaguojami". Jeigu kartais ir ištikrųjų taip būtų, tai ar rastusi užtenkamo pamato katalikiškus laikraščius niekinti? Niekados! Bet ištikrųjų taip nėra. Nors sunkios gyvenimo aplinkybės ir neleidžia katalikiškų laikraščių padaryti visiškai tobulų, bet vis dėlto, kiekui Dievui, jau turime pakankamai katal. laikraščių, kurie redagavimo žvilgsniu gali mus patenkinti. Dažniausiai apie katalikiškų laikraščių redagavimo netinkamumą kalba tie, kurie net į rankas tų laikraščių nėra paėmę.

6. "Man nereikia dienraščio, man gana savaitraščio". Žinoma, ne visi gali dienraštį užsisakyti, ne visiems jo skaitymas yra prieinamas. Tačiau kalba yra apie tuos, kurie save laiko inteligentais. Kiekvienam bent kiek daugiau apšviestam katalikui katalikiško dienraščio skaitymas yra būtinas. Savaitraštis niekada negali apimti visų tų klausimų, kurie geram katalikui inteligentui turi rūpėti.

Labai rimtai reikia abejoti tų žmonių katalikiškumu, kurie drįsta skaityti bedieviškus ir bespalvius raštus. Išpėti jie labai keistai teisinasi: pavojaus juose neranda, jiems nekenkia. Atsakau: "Kas myli pavojų, jame pražus". Sakosi, tai nekenkia... Meluoja! Kenkia ir tau pačiam ir tiems, kurie mato tave ir girdi skaitantį. Ar jau tavo, broliu, siela yra tokia pigi, kad už kelius centus ją velniui parduodi?!

Kad katalikų tarpe gali tarpiti ir pletotis bloga, krikščioniškus papročius bei dorovę naikinant ir tikėjimą griaujanti spauda, mes patys katalikai esame kalti. Nemaža yra katalikų, panašių į Pilotą, klausiančių: kas yra tiesa? ir tos tiesos ieškančių nekatalikiškoj spaudoj ir pačią tiesą pasmerkiančių nukryžiuoti. Nemaža yra ir tokių katalikų, kurie į visą žiūri Erodo pašaipa ir išdidumu. Jie patys mano esą išmintingiausi ir žiną, ką skaityti, kas gali būti jiems naudinga ir žalinga. Yra katalikų ir į Judą panašių, kurie už 30 sidabrinų pasiryžę parduoti visus savo įsitikinimus ir švenčiausius dalykus.

Daugelis katalikų skaitydami bedievišką spaudą, nustoja savo kaip katalikų sąvygarbos. Jie skaito, mano daug žiną apie religiją, o ištikrųjų nieko nežino iš Bažnyčios istorijos, nežino apie jų gylų mokymą, nieko nežino apie katalikišką meną, mokslą, literatū-

das. Mokyklos bus nuo 1-nos iki 6-šių klasių. Turės būti atitinkami priestatai, mokytojams butai, aikštės, daržai ir kita. Kiekvienai mokyklai valsčius turės duoti vieno — dviejų hektarų žemės sklypą, patogioje vietoje, arti kelio.

Daugiausia mokyklų bus statoma Vilniaus — Trakų apskrityje — 19 (Lauriškeje, Bieksėse, Varėnoje, Rūdiškėse, Lazdėnuose, Kiemeliškėje, Turgeliuose, Varnėnuose, Pakiškeje, Babraunykose ir kitur). Švenčionių apskrityje bus statoma 14 naujų mokyklų (Strūnaitė, Pažeikiškėje, Jankiške, Grikapelėje, Mielagėnuose, Purviniškėje, Tverėčiuje, Pivavaruose ir kitur). Braslaujos apskrityje bus statoma 15 mokyklų (Žygučiuose, Drujoje, Smalvoje ir kt.). Disnos apskrityje — 13 mokyklų (Girstūnuose, Škunciuose ir kt.). Ašmenos apskrityje — 9 mokyklos. (Gudagujai, Sniegiuose, Grauziškėse ir kt.). Molodečnos apskrityje bus statomos 8 mokyklos, Vileikos apskrityje — 11 mok., Pastovų apskr. — 11 mokyklų.

Mokyklose bus parengtos salės vietos jaunimui susirinkus lenkiškai pildinuoti; jų susirinku-

mams. Į tas mokyklas bus specialiai parengti mokytojai. Jie laikurie mokes ir lietuviškai kalbėti, tačiau mokyklos bus tik lenkiškos ir viskas dėstoma lenkiškai. Tenka pažymėti, kad mokyklos bus statomos daug kur tose vietose, kur buvo uždarytos lietuviškos pradžios mokyklos.

Manoma, kad per šiuos mokslo metus bus jau suspėta pastatyti vienos mokyklos. 20-ties mokyklų statyba jau pradėta ir norima ją baigti dar šiemet.

SULAIKYTA — UŽDARYTA

Apsidirbę su Šv. Kazimiero draugija, lenkai imasi naikinti kitas lietuvių organizacijas. Antai, šiomis dienomis švenčionių apskrities vice-storasta pranešė lietuvių ūkio draugijos valdybai, kad jis šios dr-jos skyrius Datinėnuose ir Kiškiuose sulaukęs, o anksčiau sulaukęs skyrių Pašaminėje — uždarys. Be to, Vilniaus Trakų apskrities starosta uždarys šios dr-jos skyrių Dauciūnuose — Šaltininkų valsč. Vilniaus Trakų starostijos nutarimu uždaryti "Kultūros" draugijos skyriai Gėliūnuose ir Užupų.

ra... Jie nepažindami savo turtingų namų, eina kaip elgėtos - ubagai ieškoti bedieviškų minčių nuotrupų. Tai yra didžiausias nesupratimas, tai yra nedovanojama kaltė, tai sąbų garbinimas. Izraelitų tauta, Viešpaties išvesta iš Egipto nelaisvės, tyruose pasistatė aukso stabą ir pradėjo jį viešai garbinti. Tik 7,000 ištikimųjų neklaupė prieš stabą. Ir mes, kurie laikome save gerais katalikais, būkime tie Viešpaties ištikimieji, išdrįskime nenusilenkti bedieviškos spaudos stabui, sutraukykime tuos vergijos retežius, kuriais laiko daugelį surišusi nekatalikiška spauda.

KATALIKIŠKO LAIKRAŠČIO REIKALINGUMAS

Prityręs mokslininkas ir žinomas literatas kunigas Dr. Schlich'as taip atsako į klausimą, kodėl reikalinga turėti katalikiškas laikraštis nemuose:

Nes tik katalikiškoji spauda užstoja ir gina viešumoje katalikų ir Bažnyčios religijos teises bei laisvę!

Nes be katalikiškos spaudos negalima žmonėse palaikyti gyvą tikybinių gyvenimą ir apsaugoti juos nuo moralinio žlugimo pavojaus!

Nes ji viena tegina viešumoje katalikų principus mokyklos, labdarybės, jungtųjų, šeimos, darbo ir prideramo atlyginimo klausimuose!

Nes be tokios spaudos negali išsilaikyti ir sekmingai kovoti draugijos, organizacijos ir politinės partijos, kurios remiasi krikščioniška pasaulėžiūra!

Nes tik ji viena teisingai informuoja tautą apie katalikų reikalus bei klausimus, pav., apie misijas, santykius valstybės su Bažnyčia, Bažnyčios persekiojimus, šv. Tėvo veiksmus ir t. t.!

Nes be ginimosi ir puolimo ginklo savo spaudos asmenyje prilygtume nuginkluotai kariuomenei ir patektume mūsų priešų rankosna!

Nes žalia sakyklos katalikiškoji spauda yra svarbiausia ir sėkmingiausia mūsų liaudies mokykla, nuolatinio nesiliaujančio liaudies mokymo bei švietimo šventovė!

Nes tik katalikiškos spaudos pagalba galime prieštinti ir kovoti su vyriausiąja prieš Dievo karaliją, nukreipta galybe su neutralia ir antikatalikiška spauda!

Nes katalikiškoji spauda gali dažniau, negu kunigas iš sakyklos, skelbti. Dievo tiesas valgyklose, gelžkeliuose, tramvajuose, ofisuose, fabrikuose, šeimose!

Nes, pagaliau, Bažnyčia savo kovoje prieš netikėjimą yra reikalinga spaudos, kaip ginklo ir iš jos, kaip iš savo dešinės rankos, laukia paramos!

Visiems išvardintiems ir panašioms uždaviniams atlikti tinkamiausia yra kasdieninė spauda — dienraščiai. Savaitraščiai, sekmadieniais taikomi, negali jos pavaduoti, nes greitas reagavimas į pasirodancius priešų spaudoje, (dienraščiuose) puolimus yra galimas tik tokioje pat spaudoje, dienraščiuose... Štai, kaip matėme, koks yra gyvas reikalas turėti katalikišką laikraštį namuose. —

(Bus daugiau)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NAUJOS ANGLIJOS L. VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, rugsėjo 27 d., įvyks Naujos Anglijos L. Vyčių pusmetinis suvažiavimas Worcesterio. Posėdis prasidės 1:30 val. po pietų, Šv. Kazimiero par. svetainėje. Visos kuopos teprišiučia kuodaugiausiai atstovų. Valdyba.

PROVIDENCE, R. I.

Antradienio vakare, rugsėjo 1 d., Šv. Kazimiero parapijos salėje Vyčių 103 kp. turėjo mėnesinį susirinkimą. Kuopos pirmininkui Jonui Kuprevičiui sergant, užėmė jo vietą vice - pirm. Juozapas Vaitonis, kuris pradėjo susirinkimą malda.

Protokolą perskaičius, sekė raportas iš Vyčių seimo, kuris įvyko Providence. Raportą išdėvė dalinai Antanas Giedraitis ir Marijona Balaskaitė.

Po raporto, nutarė visi vienbalsiai atidėti kuopos pikniką į 13-t, šio mėnesio. Vėliau nutarė turėti šokių — Harvest Dance, spalio 10 d., Roger Williams Ph. Casino. Vietai visiems žinoma yra gera, nes Vyčių Seimo šokiai buvo toje pat vietoje. Tikimės netik saviškių, bet ir Vyčių iš kitų miestų. Pirm baigimo susirinkimo, buvo perskaityti laiškai ir sveikinimai nuo kai kurių Seimo delegatų ir svečių. Vėliau sekė kalba klebono kun. Jono A. Vaitiekūno, Centro ir vietinės kuopos Dvasios vado, kuris kvietė visus ir toliau dirbti, kad 103 kuona augtų ir kad į sekanti Vyčių Seimą kuopa galėtų siųsti dešimtis atstovų. Baigus kalbą, kun. J. A. Vaitiekūnas baigė susirinkimą malda.

"Vyčių Naujokas"

WORCESTER, MASS.

VYČIŲ 26 KP. VEIKIMAS

Antradienį, rugsėjo 8 d., įvyko Šv. Kazimiero par. L. Vyčių 26 kp. susirinkimas mokyklos svetainėje. Vyčiai ruošiasi prie "food sale", kurs įvyks Barnard Sumner and Putnam Co., Main g-vės rugsėjo 19 d. Taipgi buvo svarstoma apie ateinančių pusmetinį Naujos Anglijos suvažiavimą, kuris įvyks Worcester, rugsėjo 27 d., 1:30 val. po pietų.

Suvažiavimo rengėjos išrinktos šios: p-lės Ona Puselauckaitė, Ona Minikauškaitė, Katrėna Kacevičiūtė, Pranciška Paulauskaitė, Ona Jogminiūtė, Elzbieta Aukštikalniūtė, Lee Ambrozevičiūtė, Angela Čupliūtė, Bronė Sidabriuotė, Anelė Sidabriuotė, Juzė Povilaitė, Marijona Žuromskiūtė ir p. Bačinskienė. Taipgi nutarta rengti rudenį "Harvest" šokių spalio 29 d., ir įrengimo komitetą įeina p-lė Ona Jogminaitė, Ona Minikauškaitė ir Ona Puselauckaitė.

Lawrence vyčių skyrius prisuntė kvietimą, kad 26 kp. Worcesterio atsiųskytų į jų šokių rugsėjo 19 d., Methuen, Mass.

Susirinkimo posėdį tvarkė pirm. Vincas Kereišis. Koresp. M. Y.

BROCKTON, MASS.

12 LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ LIETUVIŲ DIENA

Sekmadienį, rugsėjo 20, š. m. Romuvos parke, Montello, Mass. įvyks 12 lietuvių organizacijų Brocktono ir apylinkės lietuvių diena.

Ši diena yra rengiama su turininga programa. Šios programos pradžia yra lyg kariška šventė.

1 val. po pietų bus Amerikos ir Lietuvos vėliavų iškilmingas pakėlimas.

2 val. p.p. orkestra pradės groti lietuviškus ir angliškų šokių.

4 val. p.p. prasidės BENO koncertas.

6 val. vakare džiukų ir žemaičių imtynės virvės

Pennsylvanijos Žinios

DIDI PADEKA

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys reikią nuoširdžią padėką Šv. Petro par. gailėtingiems parapijoms iš So. Boston, Mass., už kun. Virmauskui, nes jau ne pirmas kartas, kad jis pasirodė mums toks geras ir gailėtingas. Savo dėkingumą gerb. klebonui ir mūsų geradariams Šv. Petro parapijoje, stengsimės išreikšti savo nuolatiniuose maldose mūsų geradarių ir prietelių intencijai.

Jėzus Nukryžiuotas šimteriopai teatylgina gailėtingiems mūsų aukotojams!

Dėkingos,
Nukryžiuoto Jėzaus Seserys,
Elmhurst, Pa.

PITTSBURGH, PA.

Rekolekcijos Sodaliatėms, Mt. Providence

Rekolekcijos prasidės spalio (October) 10-11-12, 1936. Šv. Pranciškaus Akademijoje, Mt. Providence, South Hills. Visos Sodaliatės yra nuoširdžiai kviečiamos, ir prašomos dar kitas savo drauges paraginti prie to švento darbo.

Malonėkite užsiregistruoti kuogreičiausiai, kad turėjus laiko prisiruošti, nevēliaus kaip rugsėjo (September) 27, telefonu Carriek 2913 arba laišku.

Seserys Šv. Pranciškaus.

MŪSŲ PRIETELIAMS DĖKA

Kaip malonu yra žinoti, kad turime tiek daug palankių prietelių, kurie atjaunė ir įvertina mūsų darbuotę, remia mus savo darbu, žodžiu ir auka.

traukime, kuri pusė laimės tiems bus duodamos dovanos. Bus ir moterų lenktynės. Tarpais bus prakalbos, žaislai ir dainos. Pažymėtina, kad šeiminkės smarkiai ruošiasi ir gamina įvairių valgių, o vyrai sunkia vynuogių sunka.

Todėl gerbiamieji biznieri ir profesionalai ir visi lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į šį parengimą, nes bus duodamos dovanos už atėjimą į parką — \$15, \$7, ir \$2.50. Į parką įžangos nebus, automobiliams vieta bus dykai. Ar sniegas ar lietus, o piknikas bus. Visas pelnas skiriamas naujos salės statymui.

Komisija.

Atjaušdamas tokių prietelių trusą, norime išreikšti širdingiausią ačiū už prisijutį čekį, \$386.09, Lietuvių Dienos uždavimui. Tariaime ačiū kun. P. Černai, Šv. Juozapo par. klebonui, Mahanoy City, Pa.; kun. J. Karaliui, Šv. Jurgio par., Shenandoah, Pa.; kun. A. Degučui, kun. Dr. J. Končiui ir kun. Klimui, Šv. Kryžiaus par., Mt. Carmel, Pa.; kun. S. Struckui, kun. klebono M. Daumanto pavaduotojui, Šv. Vincento par., Girardville, Pa.; kun. V. Matulaičiui, Šv. Kazimiero par., St. Clair, Pa.; kun. K. Klevinskiui, Šv. Pranciškaus parapijos klebonui, Minersville, taip pat 22-ros Lietuvių Dienos valdybai, komisijoms; ypatingai ačiū kun. J. Klimui iš Mt. Carmel, presos komisijos pirmininkui už paraginimą straipsnius Lietuvių Dienos reikale. Reikiame ačiū taip gi pardavinėtojams Lietuvių Dienos guzikėlių, Šv. Juozapo parapijos klerikams ir darbuotojams prie auto tags įeigo.

Nuoširdžią padėką reikiame visiems atsilankiusiems, kurie prisidėjo prie šio parengimo.

Dėkingos,
Šv. Pranciškaus Seserys.

PHILADELPHIA, PA.

TAPO PERGALETOJU...

Mūsų tautos įžymus veikėjas, kuris savo laiku (prie pono Vileišio, o pradžioje ir prie pono Černieckio) buvo net ir nariu Lietuvos Atstovybės Washingtono, panos Pranas Pukas keliolika metų tarp poibrizičių užlaikė puikią laikrodžių, žiedų ir kitų tos rūšies įvairių daiktų krautuve; taipgi ir taisė.

Jam toje vietoje biznis sekėsi neblogiausiai, gi net ir dabartiniame depresijos laike. Tačiau jis buvo tuo neužganėdintas, nes dėl tologo nebegalėjo siųsti savo vaikučių į lietuvišką mokyklą. Galų gale, pergalėtas lietuviybės jausmų jis metė senąją

vietą ir persikraustė gyventi čia jau prie pat lietuviškos mokyklos, tarp andriejiečių. Bet čia jis labai nusivylęs — jam nenorėjo leisti atidaryti krautuve tame name, kurį jis naujoje vietoje pirkė, todėl, kad toji vieta neva yra taip vadinama: Residential Section. Kitas asmuo būdamas vietoje pono Puko, beabejonės, būtų nuleidęs rankas... būtų pasidavęs nelemtam nusivylimui, bet jis ne; jis šoko atkakliai kovoti ir galų gale tapo pergalėtoju — šeštadienį, 12-tą rugsėjo formaliai atidarė puikią krautuve adresu: 609 N. 12-th St., Phila., Pa.

Tad viengėnčiai, imant dėmesin tą, kad ponas Pukas yra daug pasidaravęs lietuvių, jei kuriam iš mūs reikia laikrodžio, žiedo, laikrodėlio, ar kito kokio nors tos rūšies daikto, ar ką nors tos rūšies pataisyti, tai nepamirškime užėiti pas jį... o nesigailėsime.

Jo Bičiul's.

MT. CARMEL, PA.

VAIKŲ DARŽELIS

Jau treči metai, kai gyvuoja lietuvių Šv. Kryžiaus parapijos vasaros metu Vaidų Darželis mokykla. Toji mokykla tapo įsteigta 1933 m. Vietos klebono kun. dr. J. B. Končiaus rūpesčiu gražiam Lietuvių parke ant kalnelio prie pat miestelio. Geram orui esant, pamokos atsilieka lauke; lijtant, arba šaltam orui ištikus, vaikučiai mokinasi vasarinėje mokykloje, kuri randasi ten pat parke.

Šią vasarą Vaidų Darželio mokykloje buvo apie 30 vaikučių; tos mokyklėlės vedėja buvo p-lė mokytoja E. Kelminskaitė; ji yra labai pritarusi pedagogė, nes per daugel metų yra viešos mokyklos mokytoja ir viršininkė. Tėvai ir vaikučiai buvo labai patenkinti vasarinės mokyklos darbuote.

Iškilmingas šių metų

1926 — 1929 metais iš

Iskilmingas šių metų

LIETUVIAI ISPANŲ SVETIMŠALIŲ LEGIONE

Iš vynuogių laukų į Ispaniją. Vilniečiai Guobiai ir kaunietis Brazdžiūnas — ispanų svetimšalių legiono kareiviai. Žygis 50 laipsnių karštyje. Stiklinė vandens — 10 pezetų. Smėlyje kepa kiaušinius.

1926 — 1929 metais iš

Vaikų Darželio mokyklos užbaigimas buvo rugp. 14 d.; buvo suruoštas bankietas su programa ir vaikučiams klebonas kun. J. B. Končius išdalino dovanėles ir nuėmė jų fotografiją. Tai pirmutinė ir vienatinė Kinder Garden mokykla Mt. Carmelyje.

SUTUOKTUVES

Labor Day — Darbininkų šventė rugs. 7 d. Šv. Kryžiaus bažnyčioje 9 val. priėmė Moterystės sakramentą Vitalas Kaminkas su Ona Piščikaite. Vitalas priklausė prie lietuvių bažnytinio choro Kulpmontė, o Ona buvo narė irgi bažnytinio choro Mt. Carmelyje. Apeigos bažnyčioje buvo labai gražios ir įspūdingos: prieš Mišias patsai klebonas kun. dr. J. B. Končius suteikė Moterystės sakramentą ir atnašavo giedotas Mišias; prieš šoninio altoriaus tuos pačius laiku atnašavo šv. Mišias kun. J. Klimas, vietos vikaras už jaunavedžių mirusius tėvus Simono ir Antano. Laikė mišių choristai, vadovystė vietos vargon. muz. V. Šieranto labai gražiai giedojo. Varvon. duktė, kolegijos studentė p-lė L. Šierantaitė išuodindai giedojo "Ave Maria". Po apeigų bažnyčioje visi giminės choristai-tės ir kaimynai susirinko pas jaunosios tėvelius Milerius, kurie gyvena prieš pat bažnyčią ir tenai gražiai nasilinksmo ir lietuviškai visa laiką dainavo. Gražu, kad lietuviai savo tarpe apsiaveda, tada visi džiaugėsi.

Raporteris.

1926 — 1929 metais iš

Iskilmingas šių metų

Lietuvos ir Prancūziją laukų darbams vyko nemažas skaičius darbininkų. Vieni jų ten įsigyveno ir per metus uždirbdavo po 1000 — 1500 frankų. Gavęs iš savo draugo laišką, susigundė važiuoti į Prancūziją ir Kauno darbininkas Motiejus Brazdžiūnas. Po kelių mėnesių jis jau buvo Pietų Prancūzijoje ir dirbo vynuogių laukuose.

Pirmaisiais metais Brazdžiūnui visai nebologai sekėsi. Jis per mėnesį uždirbdavo po 200 — 300 frankų, o be to, dar gaudavęs butą ir maistą. Tačiau nelgai buvęs toki gerai laikai. Prancūzijoje taip pat atsirado bedarbių. Vyriausybė išleido įsakymą, pagal kurį vietos fabrikai, o taip pat ir ūkininkai buvo įpareigojami pirmoje eilėje darbą teikti Prancūzijos piliečiams. Tūkstankiai atvykusiu laukų darbininkų svetimšalių turėjo sugrįžti namo. Bene daugiausia nukentėjo lenku darbininkai, nes tais laikais Prancūzijoje ju buvo labai daug. Ir mūsų tautiečiai Brazdžiūnui teko aleisti savo gerąjį šeimnininką.

Brazdžiūnas buvo susitaupęs apie 1800 frankų ir jau ruošėsi vykti Lietuon. Bet jį sugundė vietos rusų emigrantas ir prikaltėjo vykti Ispanijon. Brazdžiūnas vienas su tuo rusu emigrantu vykti nenorėjęs, tad jie susirado du brolius Guobius, kilusius iš okuotuos Lietuvos. Guobiai su kitais lenku darbininkais buvo į Prancūziją nuvykę 1928 metais. Taib trys lietuviai ir vienas rusas 1929 metais išvyko į Ispaniją. Po kelių dienu jie jau buvo ispanų sostinėje Madride.

Anas rusas Madride turėjęs draugų, kurie jau seniau tarnavę ispanų svetimšalių legione Afrikoje, Maroke. Rusas prikaltėjęs Brazdžiūna ir Guobius vykti į nežinomąjį kraštą Afriką. Guobiai ir Brazdžiūnas paklausė ir nuvėkė. Jiems neteko mokėti

1926 — 1929 metais iš

Iskilmingas šių metų

Iskilmingas šių metų

keliuonės išlaidų, nes už juos sumokėjo tam tikra bendrovė, kuri rinkdavo kandidatus į svetimšalių legioną. Būsimiems ispanų svetimšalių legiono kareiviams teko pergyventi daug sunkumų Afrikos pakraščiuose. Jie išlipę Ceutos uoste. Turėjo pėsti žygiuoti net apie 150 kilometrų ir pulko štaba. Tada karštis siekė iki 50 laipsnių ir juos labai vargino. Pagaliau, po kelių dienų keliuonės, keturi Europiečiai užsiregistravo pulko štabe.

Neseniai mūsų tautietis Brazdžiūnas parašė gimimės laišką. Jis rašo, kad po vienerių metų jau būvęs tikruoju ispanų svetimšalių legiono kareiviu. Jiems ne kartą tekdavo žygiuoti į Maroko gilumą raminti vietos mahametonų, kurie dažnai sukildavo prieš ispanų vyriausybę. Svetimšalių legiono dalimis į tokius sukilėlių kaimus tekdavo eiti pirmiesiems. Vandens ar vyno kiekvienas kareivis gaudavęs tam tikrą buteliuką. Tačiau to nepakakdavo. Kalnuose, kur vandens nėra, vietos gyventojai už vieną stiklinuką kaž kokio rūkštaus gėrimo ima net po 10 pezetų, o vandens visai negalima gauti, nes jo smėlėtose vietose nebėra.

Vasaromis svetimšalių legiono kareiviai išeidavę į arabų apgyventus kaimus. Jiems tekdavę matyti, kaip smėlyje padėtas biaušinis per 8-10 minučių iškepdavo. Vasaros manevru metu euroniečiai nelabai gali vaikščioti basi, nes žemė yra labai karšta. Tik Viduržemio jūros pakraščiais klimatas kiek vėsesnis. Sakoma, kad Ispanijos svetimšalių legione esama ir daugiau samvšo metu iš Afrikos atvėsiusių, kurie dabartinio siunčiami į Ispaniją tvarkos darviti. Tsb.

MISIJŲ REIKALU

Paskirta du Tėvų Marijonų kunigai misijoms Amerikoje — kun. J. Mačiulionis, MIC. ir kun. A. Markūnas, MIC. Su misijomis pradės važinėti rugsėjo mėnesį.

Visi gerb. klebonai, kurie nori gauti misijonierių prašomi kreiptis sekančiu adresu:

Kun. J. Mačiulionis, MIC.,
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois.

P. S.: Prašome gerb. klebonų kaip galima ankščiau savo prašymą atsiųsti, kad būtų galima geriau sudaryti misijų maršrutą.

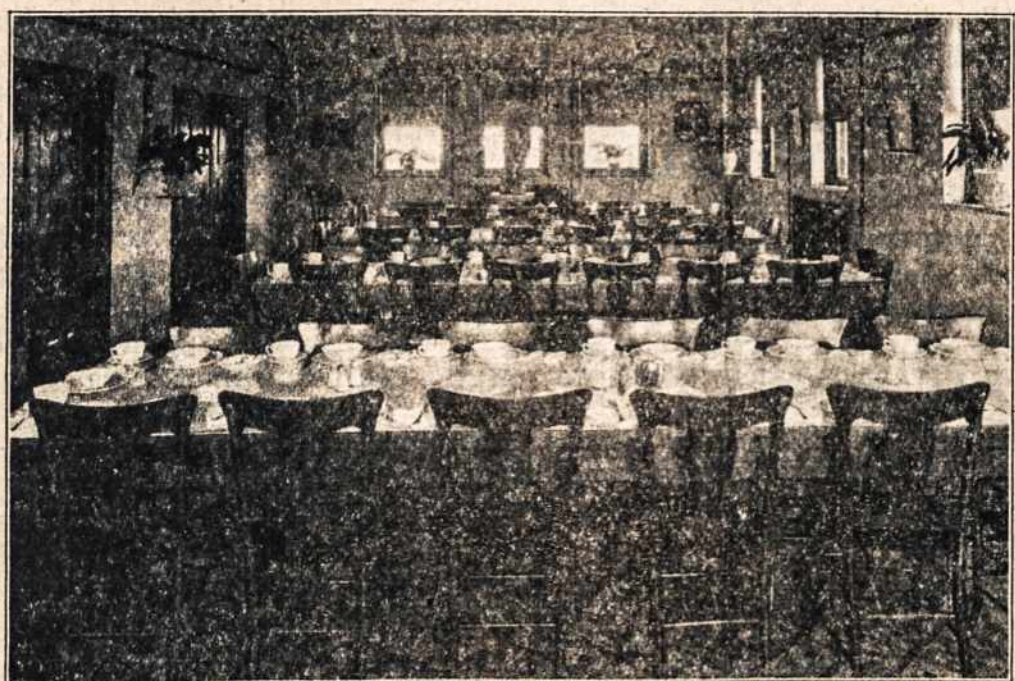
Kun. J. Mačiulionis, MIC.,
misijų tvarkytojas.

Ką tik iš spaudos išėjo išleistos sekančios giesmės:

Viename sasiuvinyje: "JUSTUS UT PALMA", ir "KRISTUS KĖLĖSI". Kaina 25c.

EDW. V. WARABOW

(WRUBLIASKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL. Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL. Brockton 2005

Pittsburgh, Pa. — Šv. Pranciškaus Vienuolyno Akademijos Studentų Valgomasis Kambarys.

Rytinių Valstybių Žinios

AMSTERDAM, N. Y.

Keletą dienų turėjau progos svečiuotis Amsterdame ir atlankyti mūsų tautos ir išeivijos Patriarką, rašytoją ir nenuilstantį mūsų tautos darbuotoją, senelį kun. J. Žydaničiū, kuris Amsterdame gyvena jau 33 m. ir jo nuopelnai yra neįkainojami, nes jis atvykęs į čia prieš 33 m. daugiausia nieko nerado, kaip tik iškrikusius savo tautiečius lietuvius.

Atvykęs suorganizavo šv. Kazimiero parapiją, nupirko nemažą sklypą žemės prie didžiosios miesto gatvės Main St. su dvieju aukštų mūro namu dėl klebonijos, pastatė puikią didelę mūro bažnyčią ir mokyklą (bažnyčioje sėdinių yra del 1000 žmonių), įdėjo puikiausius altorius ir didelius vargonus, taigi pastatė ir dël Seserų dviejų aukštų mūro namus.

Kun. J. Žydaničiū taipgi rūpinosi įsigyti savo kapines ir parką. Tam tikslui netoli už miesto (tik už pusantros mailės) nupirko 50 akrių gražią farmą, aukštesnėje vietoje įtaisė kapines, vidury kapinių pastatė gražią mūro koplyčią, kurioje kaip kada yra laikomos mišios. Kitame šone įrengta gražus parkas, pastatyta didelė, graži šokių salė ir kitos reikalingos patalpos dël piknikų, ir motoras elektrikai gaminti, kuris vakare apšviečia parką ir farmos triobesius. Farmoje kaip gyvenamasai namas, taip ir visi triobėsiai nauji ir tvarkingi. Taipgi yra užsodintas didelis gražus sodas iš 500 medelių, iš kurio bus nemažas pelnas parapijai. Tomis visomis brangiomis nuosavybėmis čiaiegiasi ir gerisi netik vietos lietuviai, bet ir svetimaučiai. Tai nuopelnas ir trisusas kun. J. Žydaničiū.

Kun. J. Žydaničiū darbavosi nevien, kad stiprinti savo brolius išeivius materijališkai, bet ir dvasiškai. Per visą savo gyvenimą rašė įvairias dramas, komedijas ir kitokius veikalus, kurie su dideliu pamėgimu yra skaitomi ir vaidinami netik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Taipgi yra parašęs įvairių knygų, giesminių, apolgetikos, pamokslų vadovėlių, kaikuriuos dar tebeguli rankraščiuose. Tikimasi, kad neužilgo ir jos pasirodys spaudoje. Nors kun. J. Žydaničiū jau turi su virš 70 m., bet dar savo plunksnos nepadeda, norėdamas kuodaugiausai savo tautai pasidaruoti.

Kun. J. Žydaničiū yra netik didelis tėvynės mylėtojas, bet ir karštas patrijotas, nes Amsterdame bažnyčioje vartojama vien tik lietuvių kalba. Jis sako: "Ar mes ne lietuviai, kad vartotume svetimą kalbą bažnyčioje".

Dabar yra bažnyčiai uždėtas naujas varinės skardos stogas ir jau keliamas fondas bažnyčios atnaujinimui iš vidaus. Tam tikslui buvo surengtas piknikas parapijos parke per dvi dienas sekmadienį rugs. 6 d. ir pirmadienį rugs. 7. Per abi dieni žmonių gan daug atsilankė. Taigi galima spėti, kad ir pelno parapijai liks nemažai.

Sesutės Pranciškietės jau parvyko ir pradės vaikučius mokyti. Laimingi vietos lietuviai ir parapija turėdama savo parapijinę mokyklą.

Svečias.

WATERBURY, CONN.

LIETUVIŲ RADIO KONFLIKTAS

Waterburvy lietuviai šiomis dienomis ypatingai subruzdavo veikti, ypač oro bangomis. Prof. Aleksis senai veda lietuvišką programą. Dabar per apie 10 savaičių Mikas Verbickas gabiai vedė 15 minučių lietuvišką programą iš stoties WATR. Toje srityje lietuvių Vaizbos Butas taip pat pradeda veikti. Tai atrodytu, kad lietuviai gal turės tris arba dvi radio programas šią žiemą.

Sumažink Kuro Išlaidas

Užsisakydamas

NEW ENGLAND

COKE Šiandien,

Nes Dabar Dar Galite Gauti
Pigiau Einant Apdraudos Planu

WHITE FUEL CORPORATION

900 East First Street

South Boston, Mass.

Telephone SOUTH Boston 4500

mą. Džiaugiamės ir konstatuojame faktą, kad lietuviai netingi ir dirba, bet man toliau gyvenančiam ir gal delto šalčiaus mąstaniam atrodytu, kad būtų geriau sujungti visas lietuvių jėgas ir vesti maždaug reguliariai vieną tikrą lietuvišką programą. Jeigu lietuviai pagalvosite tai manau su mano nuomone sutiksime. Nes kur vienybė, ten galybė. Lietuvos istorija gal geriausiai įrodo kaip mums vienybė reikalinga.

nekantriai. Visi lietuviai turėtų ateiti ir jos pasiklausyti.

LIETUVOS GENERALINIS KONSULATAS UŽKVIESTAS Į PASAULIO EKONOMINĘ KONFERENCIJĄ

Pasaulio Ekonominė bei Finansų Taryba (World Economic and Monetary Council) užkvietė P. Daužtų, Lietuvos Gen. Konsulą a. i. dalyvauti Pasaulio Ekonominėje bei Finansinėje Konferencijoje prasidedančioje New Yorke š. m. spalio mėn. 14 d. ir po to susirenkančioje kiekvieną trečiądienį ir ketvirtadienį kol bus išdiskutuoti ir atitinkamai suformuluoti įvairūs pasaulio ekonominiai klausimai.

Konferencijos dieno tvarkėje numatoma šimtas įvairių klausimų bei problemų. Klausimai sukasi apie įvairių profesorių ekonomistų ir finansistų teoriją ir apie įvairių politikų bei valstybių vadų pasiūlymus ekonomines problemas išrišti ir pasaulio karus eliminuoti. Konferencijoje bus svarstomi klausimai nuo dešimties iki kairiausių.

Rap.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI COLUMBIA UNIVERSITETE

Su pradžia šiu mokslu metu (rugs. 28 d.) Columbia Universitete prasideda Lietuvių kalbos kursai. Kursai bus talentingo Prof. John Dyneley Prince, Rytų Europos kalbų departamento Dekano globoje.

Pirmam semestru siūloma sekanieji subjektai:

1. Elementary Lithuanian. 3 points each Session. 6.20 to 7.10 p. m. Monday.
2. Advanced Lithuanian. 3 points each Session. 7.30 to 9.10 p. m. Monday.
3. History of Lithuanian literature. 3 points each Session. 4 to 5.40 p. m. Monday.

Visas pamokas vadovaus garsiojo Prof. Benderio mokinys, Dr. Juozas J. Rimavičius (Raymond).

Kursais susiinteresuosieji gali kreiptis tiesiogiai į Columbia University, Department of East European languages, arba į Prof. Clarence A. Man-

IVAIRENYBĖS

SENOVĖS KARČIAMAS LIETUVOJE

Linksmi ir gaudūs nusidavimai apie girtavimus

Patekus į vieną kitą Lietuvos vietą, pravažiuojant vieškeliais, plentais, prie senų kaimų, dvarų, miestelių užtiknam baigiančių griūti pastatų. Retas kas pagalvoja apie tų pastatų atsiradimą, bei jų liūdną galą. Vietos žmonės tokius stovinčius, apleistus namus vadina karčiamomis. Apie jas turi ir pasakų sukūrę. Pasakoja, kad ir dabar prie senų karčiamų velniai naktimis kadriilius šoka, panaities vedžioja, viens kitą jodinėja, griežia armonikėlėmis ir sutikę vėlai grįžtant pakeleivį kviečia į karčiamą išgerti. O kada toks užeinąs į karčiamą — išeinąs laibai girtas ir grįžęs į namus, kišenes randas pridėtas arklino mėšlo, ragų, iaučių uodegų ir kitokių biauurybių.

Senovės karčiamos yra liūdnos atminties paminklas. Lietuvis, vilkdamas sunkią baudžią, karčiamose skandino sielvartą ir naikino turimą turtą.

Įdomu, kaip atrodo senovės karčiamos? Jos buvo statomos mūrinės ir didelės. Turėjo didelių užvažiujamuosius kiemus. Visas gyvenimas maišėsi viename arba dviejuose kambariuose. Karčiamų atidarymo ir uždarymo laikas nebuvo nustatytas. Čia dieną naktį virė gyvas gyvenimas. Maišėsi žmonės, šinkorius mikliai padavinėjo degtinę. Degtinę pardavinėdavo kvartomis, puskvortėmis ir gorčiais.

Karčiamos visada būdavo pilnos žmonių. Į jas užsukdavo iš tolimų vietų svečiai; duodavo pailsėti kelionėje išvargusiems arkliai ir patys sušildavo. Čia nuolat alkūnėmis trinėsi dideli ponai, muzikai, bernai, vežikai, vengrų "daktarai", rusų žvalgyba ir kiti. Senovės karčiamos buvo lyg ir kokios pašto

ning, 406 Philosophy Hall, Columbia University, New York City.

Lietuvių kalbos kursai įvedami dėka Prof. John Dyneley Prince ir Manning, Lietuvos Pasiuntinybės ir Generalinio Konsulato, Lietuvių Profesionalių Draugijų New Yorke ir New Jersey ir kelių pavienių lietuvių veikėjų.

Kadangi lietuvių kalba interesuojasi tokie garbus profesoriai kaip Bender, Prince ir Manning, tai lietuviams ja tuo labiau reikėtų susiinteresuoti ir įvedamus kursus stipriai paremti. Ypatingai tą padaryti raginami mokslus einą lietuviai jaunuoliai. Už Lietuvos kalbą bus duodami reguliariems studentams kreditai taip pat kaip yra duodami už kitas kalbas.

L.G.K.

Telefonas: Plaza 1350.

JONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamutojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

agentūros: čia žmonės iš atvažiavusiųjų išgirdavo, kas dedasi kitur, kokios yra prekių kainos, pasidailindavo įspūdiškai, pasišnekėdavo.

Karčiamų savininkai turėjo teisę, kas nepatinka karčiamon neįsileisti. Moterims buvo užginta į karčiamas vaikščioti. Pasigėrusio vyro, sūnaus turėjo laukti lauke, kada šinkorius jį išmesdavo už apykaklės. Vėliau, dvasininkai buvo davę parėdymą, kad girtų išmesti negalima į šinkorius turėdavo duoti suolą nusigėrusiam išsimiegoti.

Kad karčiamose būtų linksma, šinkoriai pasikviesdavo štukorių. Meškininkai atvesdavo šokdinti meškas, stipresniems leisdavo su jomis eiti imtynių. Ir jei kuris nugalėdavo mešką, gaudavo pusį kvortę degtinės. Dažnai imtynės baigdavosi liūdnai. Grįždavo žmoneliai su laužytais šonkauliais. Būdavo karčiamose visokių karabelnių su bezdžionėmis, papūgomis ir kitais gyviais. Kada toki štukoriai aplankydavo, žmonės iš dvarų, kaimų bėgdavo lyg į atlaidus. Publika ir tarpusavyje lenktyniaudavo, kas daugiau ir greičiau išgers degtinės.

Turtingieji dvarininkai, norėdami pasijuokti iš baudžiauninkų prasimanydavo šposų. Pasakoja, kad vienas dvarininkas, rodos, nuo Eržvilko, mėgdavęs nuo ryto ligi vakaro sėdėti karčiamoje. Atsinešęs daug pinigų siūlydavo: kas pabučiuos į kojų pirštus, gaus tiek ir tiek pinigų. Vargšai baudžiauninkai bučiuodavo. Sako, kad kartą dvarininkas pinigų pagundon įtraukęs net pasukdavo iš tolimų vietų svečiai; duodavo pailsėti kelionėje išvargusiems arkliai ir patys sušildavo. Čia nuolat alkūnėmis trinėsi dideli ponai, muzikai, bernai, vežikai, vengrų "daktarai", rusų žvalgyba ir kiti. Senovės karčiamos buvo lyg ir kokios pašto

Yra įdomu žinoti, kas tas senovės karčiamas valdė? Istorija mini, kad jos daugiausia buvo dvarininkų žinioje. Jie, turėdami bravorus, statydavo namus ir samdėdavo šinkorius. Iš pradžių niekas iš lietuvių nenorėjo valdyti karčiamų. Todėl būdavo kad bolševikai nori visą duodami apgarsinimai po tą suomių kilmės tautele kelis kartus, kad išnuoiskraustyti iš jų apgyvenmuojama karčiama. Vėliau tos prieš šimtmečius vieatsirasdavo svetimšalių tos.

norinčių bizniauti. Bet greitai bankrutavo ir, neužmokėję rusų valdžiai mokėsių, išbėgdavo. Nuo tų laikų šinkoriais tapo žydai. Jie dvarininkams ir valdžiai sumokėdavo pasakiškus pinigus ir patys puikiai uždirbdavo. Žydai, pažindami vietos žmones, puikiai juos mokėjo įtraukti į karčiamas ir įpratinti gerti degtinę. Jie net degtinę pristatinėdavo į namus ir duodavo į kreditą. Užtat, vos sulaukę javų kulinimo meto, jie važiudavo pas ūkininkus atsiimti užmokėsių rugiais. Už kreditavimą degtinę, žydai ūkininkus gana skaudžiai nupešdavo. Jie neaplenkdavo net bernų samdinių. Šitie vogdavo iš gaspadorių viską ir nešdavo šinkoriui, kad tik galėtų gauti degtinės.

Buvo karčiamų, kurios stovėjo parubežiuose. Jos taip pat buvo žydų rankose ir skaitėsi pelningesnės. Į jas vaikščiodavo kontrabandininkai, rusų sargybos, arkliavagiai, kriminalistai, čigonai. Papirkindėdavo sargybas ir čia pat išgėrdavo magaryčias. Šinkoriai kai kada buvo dideli tarpininkai, bet kartų puikiai ėjo ir žvalgybininkų pareigas. Jau nuo seniai buvo garsios Žagarės, Joniško, Vieksnių ir Skuodo karčiamos.

Tik Vyskupas Motiejus Valančius, matydamas, kad lietuviai tiesiog emė masiniai gerti degtinę, buvo paskelbęs karčiamoms griežtą kovą. Imdavo iš žmonių bažnyčiose priesaiką, girtuokliams skirdavo bausmes, rašė knygas ir platino blaivybę. Dvarininkai ir šinkoriai, matydami, kad iš jų rankų gali išslysti biznis irgi kovojo su Vyskupu Valančium. Ta kova buvo didelė ir smarki. Tsb.

NAUJI BOLŠEVIKŲ ŽYGLAI

Pastaraisiais mėnesiais Rusijos bolševikai su nepaprastu uolumu tremia iš gimtinių ingrius. Gegužės mėnesį net 39 ingrių km. gyventojai, sudariusieji 4 parapijas, išvežti į Rusijos gilumą. Birželio pabaigoje išstremti 30-ties kitų kaimų ingriai. Manoma, ti karčiamų. Todėl būdavo kad bolševikai nori visą duodami apgarsinimai po tą suomių kilmės tautele kelis kartus, kad išnuoiskraustyti iš jų apgyvenmuojama karčiama. Vėliau tos prieš šimtmečius vieatsirasdavo svetimšalių tos.

APLANKYKIT LIETUVĄ!

Atėjus vasarai daugelis galvoja kur praleidus vasarines atostogas. Geriausia laiką praleisti ir pailsėti tai senoje tėvynėje — Lietuvoje.

Manantieji važiuoti Lietuvon, važiuokite per "Darbininko" Laivakorčių Agentūrą. "Darbininko" Agentūroje yra parduodamos laivakortės geriausių linijų. Važiuojančius keleivius aprūpina visais reikalingais dokumentais. Visais kelionės reikalais kreipkitės:

"DARBININKO" LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. SOUTH Boston — 2680

BROCKERT'S ALE

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei nori atsigerti skanaus alaus ar ale, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Dabar galima gauti Brockert's nevien iš krano, bet ir buteliuose.

Brockert's ALE

Telefonas
Worcester, 5-4334

81 Lafayette St.,
Worcester, Mass.

BOSTONO APIELINKES BROCKERT'S ir CREMO ALAUS Pardavėjas ir Distributorius CHARLES WAYSHVILLE, pristato alų balliams, restoranams ir aludėms. Saukite: Ded. 1731.